

**Votaziun dal pievel dals
21 da matg 2017
Explicaziuns dal Cussegl federal**

Lescha d'energia (LEn)



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Davart quai vegni votà

Lescha d'energia (LEn)

Per realisar la Strategia d'energia 2050 ha il parlament revedì la Lescha d'energia e concludì in emprim pachet da mesiras. Quest pachet serva a reducir il consum d'energia, ad augmentar l'effizienz energetica ed a promover las energias regenerablas. Plinavant vegni scumandà da construir novas ovras nuclearas.

Infurmaziuns davart quest project
Text da votaziun

paginas 4–15
paginas 16–62

Video da votaziun:
www.admin.ch/videos



Lescha d'energia (LEn)

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar la **Lescha d'energia** (LEn)
dals 30 da settember 2016?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la Lescha d'energia.

Il Cussegl naziunal ha acceptà il project cun 120 cunter
72 vuschs e 6 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun
35 cunter 6 vuschs e 3 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

Sin l'entir mund è il provediment d'energia sutta mess a midadas fundamentalas. Ils pretschs d'energia èn fitg bass e novas tecnologias sa sviluppan rasantamain. Per garantir a la Svizra er vinavant in provediment d'energia segir, ha il Cussegl federal concludì la Strategia d'energia 2050 sin basa da directivas dal parlament.

Situaziun da partenza

La Strategia d'energia vegn realisada pass per pass. Per quest intent ha il parlament deliberà in emprim pachet da mesiras per reducir il consum d'energia, per augmentar l'effizienz energetica e per promover energias regenerablas sco l'aua, il sulegl, il vent, la geotermia e la biomassa. Plinavant duain vegnir sustegnidas temporarmain ovras idraulicas grondas, perquai ch'ils pretschs bass sin il martgà na permettian strusch pli da producir uschia ch'ils custs èn cuvrìs. Novas ovras nuclearas vegnan scumandadas. Il parlament ha concludì questas mesiras cun la revisiun totala da la Lescha d'energia e cun la midada d'autras leschas che stattan en quest connex.

Revisiun totala da la Lescha d'energia

Cunter la Lescha d'energia èsi vegnì fatg in referendum. Critica hai dà cunzunt, perquai che la realisaziun da la Strategia d'energia 2050 chaschunia gronds custs, portia dapli burocracia e dapli scumonds, periclitèschia il provediment d'energia e devastèschia la cuntrada.

Pertge il referendum?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar quest project. La Svizra po sortir pass per pass da l'energia nucleara, sbassar il consum d'energia, reducir la dependenza d'energias fossilas da l'exteriur ed auzar la quota d'energias regenerablas. Uschia resultan investiziuns e plazzas da lavur en Svizra, e quai è d'avantatg per la populaziun e per l'economia.

Puntg da vista dal Cussegl federal e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

Pervia dals pretschs bass d'energia sa midan ils martgads d'energia sin l'entir mund. Ils pretschs èn d'ina vart crudads perquai che la dumonda è diminuida, da l'autra vart pervia da l'offerta excessiva d'electricitad. La produziun d'electricitad or da gas da plattamorta ed or d'ovras a charvun è vegnida intensivada e la Germania ha promovì fermamain las energias regenerablas. Er novas tecnologias midan il provediment d'energia: Uschia èsi daventà bler pli simpel e favuraivel da producir electricitad sin l'agen tetg p. ex. cun in implant da fotovoltaica. Suenter la catastrofa en ils reacturs da Fukushima han il Cussegl federal ed il parlament decidi da sortir pass per pass da l'energia nucleara: Igl è scumandà da construir novas ovras nuclearas.

Las circumstanzas
èn sa midadas

Cun la strategia d'energia 2050 reagescha il Cussegl federal sin questas midadas. La strategia è concepida a lunga vista e vegn realisada pass per pass. L'atun 2016 ha il parlament deliberà in emprim pachet. Ultra dal scumond da construir novas ovras nuclearas cuntegna el mesiras per reducir il consum d'energia, per augmentar l'effizienz energetica sco er per promover la produziun d'electricitad or d'energias regenerablas (vesair la survista sin p. 11).

Strategia d'energia
sco resposta
a las midadas

Ina part considerabla da l'energia vegn consumada dals edifizis. Els han in grond potenzial da spargn.¹ Perquai han la Confederaziun ed ils chantuns introduci l'onn 2010 in program d'edifizis che dat als proprietaris da chasas in impuls per sanar energeticamain edifizis vegls: Tgi che remplazza p. ex. in stgaudament dad ieli tras ina pompa a

Spargnar energia ed
augmentar l'effizienz:
– Edifizis

¹ Ils edifizis svizzers dovran passa 40 pertschient da l'energia che vegn consumada en Svizra (stgaudament, climatisaziun, aua chauda, electricitad e. u. v.) ed èn responsabls per var in terz da l'emissiun da CO₂. Cun las tecnicas actualas disponibilas èsi pussaivel da reducir fin l'onn 2050 il basegn d'energia dals edifizis svizzers per var in quart e l'emissiun da CO₂ per var in terz cumpareglia cun il consum actual (vesair studi da l'Uffizi federal d'energia sin www.bfe.admin.ch > Dokumentation > Medieninformationen > Medienmitteilungen > 12.01.2016 > Studie «Potenzialabschätzung von Massnahmen im Bereich der Gebäudetechnik»).

chalur u isolescha meglier sia chasa, po dumandar in sustegn finanziel. Tras sanaziuns energeticas sa reducescha il consum d'energia e sa sbassa l'emissiun da CO₂. Il program d'edifizis scada la fin da l'onn 2019. Tras la revisiun da la Lescha d'energia ha il parlament decidì da cuntinuar cun quest program. Plinavant vegnan extendidas las pussaivladads da deducir ils custs da sanaziun da la taglia. Il program d'edifizis vegn finanzià cun contribuziuns dals chantuns e cun la taxa da CO₂ che vegn incassada sin carburants fossils (ieli da stgadar, gas natural). Da la taxa da CO₂ èn ids fin ussa maximalmain 300 milliuns francs a favur dal program d'edifizis. Da nov vegn auzada questa summa a 450 milliuns francs. Il rest da la taxa da CO₂ vegn repartì sco fin ussa a l'economia ed a la populaziun.

Er en il traffic duai vegnir reduci il consum d'energia. Las prescripziuns davart l'emissiun da CO₂ per autos novs d'entran pli severas e vegnan extendidas. A partir da l'onn 2021 dastgan autos da personas emetter mo pli 95 g CO₂/km en la media da l'entir parc da vehichels novs, quai ch'è circa in quart damain che oz. Da nov èn pertutgads er autos da furniziun e camiuns a sella levs.

– Traffic

Er tar ils apparats electrici duai il consum d'energia vegnir reduci vinavant, e quai sco fin ussa cun agid da prescripziuns tecnicis. Apparats dal tegnairchasa sco frestgeras e plattas da cuschinar, ma er auters apparats electrici dovran uschia adina damain energia. Per las interpresas datti plinavant impuls finanziels² per remplazzar apparats, installaziuns da glisch u auters indrizz ineffizients. Grazia al project statant a disposiziun en l'avegnir dapli daners per quest intent.

– Apparats electrici

² Per las interpresas datti concorrenzas publicas (vesair sin www.prokilowatt.ch).

Dapi l'onn 2009 vegnan promovidas las energias regenerablas cun l'indemnisaziun per la furniziun d'electricidad. Quest sistem resta en vigor. Ils producents vegnan indemnisads per l'electricidad che deriva dal sulegl, dal vent, da la biomassa, da la geotermia u d'ovras idraulicas pitschnas e ch'els furneschan a la rait electrica. Per manar las energias regenerablas pli datiers dal martgà vegnan las tariffas d'indemnisaziun reducidas periodicamain. Quest sistem vegn anc optimà: Da nov ston gestiunaris da stabiliments che han ina tscherta grondezza vender sezs lur electricidad sin il martgà. Quai augmenta l'impuls da furnir l'electricidad, cura che la dumonda è gronda.

Promover energias regenerablas:
– Dapli electricidad regenerabla e dapli martgà

Novas ovas idraulicas pitschnas na vegnan betg pli promovidas, perquai che l'intervenziun en la natira è savens exagerada en vista a la pitschna producziun d'electricidad. Novas ovas idraulicas grondas pon percurter profitar en l'avegnir da contribuziuns d'investiziun. Talas contribuziuns vegnan plinavant concedidas per novs implants da fotovoltaica e da biomassa.³

– Contribuziuns per novas ovas idraulicas grondas

En l'avegnir pon vegnir sustegnidas er ovas idraulicas existentas, perquai ch'ils pretschs bass sin il martgà europeic na permettan actualmain strusch pli da producir uschia ch'ils custs èn cuvrids. Il sustegn è limità a 5 onns.

– Sustegn per ovas idraulicas existentas

Per render pli leva la construcziun da stabiliments per energias regenerablas, survegnan quests stabiliments da nov in'impurtanza naziunala, sco quai che survegn la protecziun da la natira e da la patria. Las autoritads ston valitar da medema maniera quests dus interess en il rom da la permisziun d'ovras idraulicas grondas e d'implants eroelectrics. Mintga cas sto dentant vegnir giuditgà independentamain, per satisfar als differents interess.

– Impurtanza naziunala

³ Contribuziuns pon vegnir dumandadas per novs stabiliments da gas da serenera, per novs stabiliments per arder ruments sco er per novas ovas electricas da laina d'impurtanza regiunala.

La promoziun da las energias regenerablas indigenas e da l'effizienz electrica vegn finanziada sur il supplement da rait che vegn pajà da las chasadas e da las interpresas. Actualmain importa quel 1,5 raps/kWh⁴. Tras quest project da votaziun duai el vegnir auzà a 2,3 raps/kWh. Uschia resultan supplementarmain circa 480 milliuns francs per onn. In quart da l'augment, pia 0,2 raps/kWh u 120 milliuns francs, va a favur da las ovras idraulicas grondas existentas.

Finanziaziun:
supplement
da rait

Tras l'augment dal supplement da rait vegn ina chasada cun quatter persunas e cun in consum d'electricidad mesaun a stuair pagar circa 40 francs per onn dapli che oz.⁵ A firmas che dovran blera electricidad vegn sco fin oz restitui il supplement da rait sut tschertas premissas. Tras il project da votaziun vegnan facilitadas questas premissas.

Custs dal supple-
ment da rait

La promoziun ha ina durada limitada. Novas indemniziuns per la furniziun d'electricidad dastgan vegnir permessas fin la fin da l'onn 2022, novas contribuziuns d'investiziun fin l'onn 2030. Qua tras ha il parlament procurà che la durada ed ils custs da las mesiras da promoziun èn limitads.

Durada limitada
da la promoziun

Las mesiras da l'emprim pachet èn concepidas fin l'onn 2035. La midada dal provediment d'energia a lunga vista fin l'onn 2050 tegna quint dal progress tecnologic e dals svilups sin il martgà e vegn cumpletada en cas da basegn cun ulteriuras mesiras.⁶ Quellas na fan dentant betg part dal project da votaziun qua avant maun.

Perspectivas

⁴ raps/kWh = raps per ura da kilowatt electricidad.

⁵ Consum d'electricidad mesaun d'ina chasada cun quatter persunas: 5000 kWh/onn.

⁶ Per il temp suenter l'onn 2035 ha il Cussegl federal suttaless l'onn 2015 al parlament ina missiva per in sistem directiv en il sector dal clima e da l'energia. Questa via na vegn probablmain dentant betg persequitada vinavant: La cumissiun responsabla dal Cussegl naziunal n'è betg entrada en quest project. En il center da las discussiuns stattan da nov instruments dal martgà sco aucziuns, mecanissem da capacidad u in model da quotas. Las differentas variantas vegnan ussa examinadas detagliadamain (vesair rapport «Auslegeordnung Strommarkt nach 2020» sin www.bfe.admin.ch > Themen > Energiepolitik > Energiestrategie 2050 > Weitere Geschäfte > Auslegeordnung Strommarkt nach 2020).

Sch'il project vegn refusà, mancan a partir da l'onn 2020 ils daners per sanaziuns energeticas d'edifizis. Plinavant vegniss indeblida la promoziun da las energias regenerablas. Millis projects ch'èn sin la glista da spetga per l'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad na pudessan probablmain betg vegnir realisads il proxim temp. I na fiss er betg pussaivel da sustegnair ovras idraulicas existentas. Il consum d'energia fossila restass aut. Perquai che la produenziun d'energias regenerablas na pudess strusch vegnir augmentada e perquai che las ovras nuclearas svizras èn veglias e vegnan serradas a vista mesauna, stuess ins importar dapli electricitad da l'Uniun europeica. La Svizra daventass pli dependenta da l'exteriur, sch'il project vegniss refusà.

Tge capita en cas d'in «na»?

Las mesiras las pli impurtantas dal project

Mesira	Descripziun
Spargnar energia ed effizienz energetica	
Valurs directivas	En la lescha vegnan francadas per ils onns 2020 e 2035 valurs directivas per il consum d'energia e d'electricidad. Vi da questas valurs directivas s'orienteschan las mesiras.
Finamiras per l'emissiun da CO ₂ da vehichels	A partir da l'onn 2021 dastgan novs autos da personas importads emetter mo pli 95 g CO ₂ /km en la media da l'entir parc da vehichels (oz 130 g CO ₂ /km), novs autos da furniziun e novs camions a sella levs importads mo pli 147 g CO ₂ /km.
Program d'edifizis per sanaziuns energeticas	Il program da la Confederaziun e dals chantuns che fiss limità fin l'onn 2019 vegn cuntinuà cun dapli daners da la taxa da CO ₂ (maximalmain 450 milliuns francs per onn).
Levgiaments fiscals per sanaziuns energeticas d'edifizis	Deducziuns fiscalas pon vegnir fatgas valair l'onn da la sanaziun e da nov er en las duas periodas fiscalas suandantas. Plinavant pon ils custs da demoliziun vegnir deducids da nov da la taglia, sch'in edifizis vegl vegn remplazzà tras in edifizis nov energetica-main meglier.
«Smart metering»	Ils quintaders mechanics actuals dal current electric en las chasadas ston vegnir remplazzads cun apparats da mesiraziun intelligents («smart meter»). Las datas pli exactas permettan in provediment pli effizient e respargns d'electricidad. La lescha regla la protecziun da datas.
Energias regenerablas	
Valurs directivas	En la lescha vegnan francadas valurs directivas per augmentar la producziun d'electricidad or d'energias regenerablas fin l'onn 2020 e fin l'onn 2035. Vi da questas valurs directivas s'orienteschan las mesiras.
Sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricidad per producir electricidad or d'energias regenerablas	Il sistem d'indemnisaziun actual per la furniziun d'electricidad vegn cuntinuà en ina furma modifitgada. Producents d'electricidad or d'energias regenerablas ston da nov vender sezs lur electricidad, sch'il stabiliment ha ina tscherta grondezza. Ovras idraulicas pitschnas (cun ina prestaziun da main che 1 megawatt) na pon betg pli dumandar indemnisaziuns per la furniziun d'electricidad.

Mesira	Descripziun
Contribuziuns d'investiziun per schlargiar la producziun d'electricitad or d'energias regenerablas	Per ovras idraulicas e per implants da biomassa pon da nov vegnir dumandadas contribuziuns d'investiziun. Er per implants da fotovoltaica pli gronds pon vegnir permissas da nov contribuziuns d'investiziun.
Sustegn da la forza idraulica existenta	Ovras idraulicas grondas existentas (cun ina prestaziun da passa 10 megawatts) han durant 5 onns il dretg d'ina premia da martgà per l'electricitad ch'ellas ston vender sin il martgà per in pretsch pli bass ch'ils custs ch'èn resultads ad ellas.
Promoziun da durada limitada	Novas indemnisaziuns per la furniziun d'electricitad vegnan permissas mo fin la fin da l'onn 2022, novas contribuziuns d'investiziun mo fin l'onn 2030.
Supplement da rait	Il supplement da rait per la promoziun da la producziun d'electricitad or d'energias regenerablas, per l'effizienz energetica e per la sanaziun ecologica d'ovras idraulicas vegn auzà dad 1,5 raps/kWh a 2,3 raps/kWh.
Interest naziunal	L'utilisaziun d'energias regenerablas ed il schlargiament da quellas duain esser en l'avegnir – sco la protecziun da la natira e da la patria – d'interest naziunal.
Proceduras da permissiun pli sveltas	Per stabiliments per il diever d'energias regenerablas ston ils chantuns prevair proceduras da permissiun sveltas. En il rom d'approvaziuns dals plans per stabiliments electricis decida il Tribunal federal plinavant mo pli en dumondas fundamentalas, ma betg pli en dumondas main impurtantas.
Promoziun da l'agen consum	Tgi che producescha sez energia, dastga er duvrar sez quella. En l'avegnir pon er proprietaris da bains immobigliars vischins e locataris profiter da quai.
Sortida da l'energia atomara	
Scumond per novas ovras nuclearas	Novas ovras nuclearas na pon betg pli vegnir construidas: Las ovras nuclearas existentas dastgan restar en funcziun, uschè ditg ch'ellas èn segiras. Ma suentar ch'ellas èn vegnidas serradas, na dastgan ellas betg vegnir remplazzadas.

Ilis arguments dals comités da referendum

Energia nunpajabla n'acceptain nus betg. Perquai refusain nus la Lescha d'energia

La Svizra ha oz in provediment pajabel, segir e cumprovà che funcziuna cun ieli, gas, benzin, electricitad e cun laina. Quai duai vegnir ruinà cun la nova Lescha d'energia. Alliance Energie ed in comité cun exponents da la PLD, PCD e PPS sco er dad associaziuns economicas han perquai fatg in referendum. Ilis custs da la Strategia d'energia 2050 èn catastrofals per consuments, fittadinas, possessurs da chasas, automobilistas, lavurants ed impressarias.

- **NA ad energia nunpajabla:** La Lescha d'energia custa var 200 milliardas francs ils proxims 30 onns. Sch'ins calculescha quai per ina chasada da quatter persunas, èn quai **custs e taglias da supplementarmain 3200 francs per onn**.
- **NA a dapli burocracia e scumonds:** Il stadi prescriba a nus tuts **da reducir il consum d'energia praticamain sin la mesadad** ils proxims 18 onns (art. 3 da la lescha pretenda ina reducziun da 43%). Quai ha consequenzas drasticas. Stgudaments dad ieli duain vegnir scumandads a partir da l'onn 2029. Novas prescripziuns vegnan a sfurzar nus tuts da cumprar stgudaments, installaziuns ed indrizz da chareschia. La cumpetitivitad patescha. Ir cun auto daventa massivamain pli char.
- **NA a la perdita da plazzas da lavur e dal bainstar:** Ilis secturs dal turissem, dal commerzi en detagl e da la mastergnanza s'accorschan subit, sch'ina chasada da quatter persunas ha **a disposiziun 3200 francs per onn pli pauc per il consum**. Las plazzas da lavur ed il bainstar èn periclitads.
- **NA a la devastaziun da la cuntrada:** Ulteriuras rodas da vent ed implants da fotovoltaica contribueschan be ina pitschna part al provediment d'electricitad, ruinan però noss bel pajais.

Ulteriuras informaziuns:

www.energiestrategie-nein.ch; www.energiegesetz-nein.ch

Ilis arguments dal Cussegl federal

Cun l'emprim pachet da la Strategia d'energia 2050 po la Svizra sbassar il consum d'energia, reducir la dependenza d'energias fossilas importadas e rinforzar las energias regenerablas indigenas. Uschia restan las investiziuns en Svizra e na svaneschan betg a l'exteriur. Il project da votaziun procura per in providiment d'energia segir e net. Plinavant po la Svizra sortir pass per pass da l'energia nucleara. Il Cussegl federal sustegna il project en spezial per ils suandants motifs:

Il project rinforza la Svizra: El cuntegna impuls per consumar damain energia e per sbassar la quota da carburants fossils importads sco petroli. Uschia sa lascha reducir la dependenza da l'exteriur e schanegiar il clima. Ultra da quai vegnan promovidas las energias regenerablas indigenas sco il sulegl, il vent, la geotermia e la biomassa, e la forza idraulica vegn rinforzada. Igl è pli raschunaivel d'utilisar las energias regenerablas indigenas che d'impunder ils daners per energias fossilas da l'exteriur.

Reducir la dependenza da l'exteriur

Il project rinforza l'innovaziun, promova investiziuns e stgaffescha plazzas da lavur en Svizra. Dal program d'edifizis profitan las chasadas e l'economia: Ils custs per stgaudar sa diminueschan, e la mastergnanza ed ils furniturs che offreschan sanaziuns energeticas profitan da las incaricas. La valorisaziun resta en Svizra ed uschia s'augmenta il bainstar.

La valorisaziun resta en Svizra

Tras l'augment dal supplement da rait ston las chasadas cun quatter persunas pajar en l'avegnir circa 40 francs per onn dapli che oz. Quai po vegnir cumpensà tras dapli efficienza energetica. Consuments gronds che dovran blera electricitad na ston betg pajar il supplement da rait. La promoziun da las energias regenerablas è pia supportabla per las chasadas e per l'economia. Ultra da quai vegn limitada la durada da la promoziun.

In supplement da rait pli aut è supportabel

Il project permetta da sortir pass per pass da l'energia nucleara, perquai che las ovras nuclearas existentas na vegnan betg remplazzadas. Pervia da las pretensiuns pli autas envers la segirezza èn s'augmentads fermamain ils custs per novas ovras nuclearas da la generaziun actuala. La produziun d'electricitad custa perquai bler. Ultra da quai n'è la dumonda davart il deposit final dals ruments radioactivs betg anc schliada. Er en Svizra tutga l'avegnir a las energias regenerablas.

Sortida da l'energia nucleara

La Strategia d'energia 2050 vegn realisada pass per pass. Quai ans dat il temp ch'i dovra per transfurmar il sistem d'energia. Plinavant profitain nus dal progress tecnologic e nus pudain adattar ulteriuras mesiras en moda pragmatica al svilup dal martgà. Uschia è noss pajais preparà per l'avegnir. Cun quest project faschain nus l'emprim pass.

Preparads per l'avegnir

Per tut quests motifs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la Lescha d'energia.



Text da votaziun

Lescha d'energia (LEn)

dals 30 da settember 2016

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin ils artitgels 64, 74–76, 89 e 91 da la Constituziun federala¹, suenter avair gi' in vista da la missiva dal Cussegl federal dals 4 da settember 2013², concluda:

1. chapitel: Intent, valurs directivas e princips

Art. 1 Intent

¹ Questa lescha duai gidar ad obtegnair in provediment d'energia sufficient, diversifitgà, segir, economic ed ecologic.

² Ella ha l'intent:

- a. da garantir che l'energia vegnia furnida e repartida en moda economica ed ecologica;
- b. da promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- c. da passar ad in provediment d'energia che sa basa pli fitg sin l'utilisaziun d'energias regenerablas, en spezial d'energias regenerablas indigenas.

Art. 2 Valurs directivas per amplifitgar l'electricitad or d'energias regenerablas

¹ En la produenziun d'electricitad or d'energias regenerablas, exceptà or da la forza idraulica, duain ins empruvar da cuntanscher in engrondiment che permetta d'obtegnair ina produenziun media indigena d'almain 4400 GWh l'onn 2020 e d'almain 11 400 GWh l'onn 2035.

² En la produenziun d'electricitad or da la forza idraulica duain ins empruvar da cuntanscher in engrondiment che permetta d'obtegnair ina produenziun media indigena d'almain 37 400 GWh l'onn 2035. En cas da las ovras d'accumulaziun a pompa è cuntegnida mo la produenziun che sa basa sin affluents natirals en questas valurs directivas.

³ Il Cussegl federal po fixar ulteriuras valurs directivas intermediaras, en general u per singulas tecnologias.

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2013 7561



Art. 3 Valurs directivas da consum

¹ En cas d'in consum d'energia en media per persuna e per onn ston ins empruvar da cuntanscher, envers il stadi da l'onn 2000, ina reducziun da 16 pertschient fin l'onn 2020 ed ina reducziun da 43 pertschient fin l'onn 2035.

² En cas d'in consum d'electricitad en media per persuna e per onn ston ins empruvar da cuntanscher, envers il stadi da l'onn 2000, ina reducziun da 3 pertschient fin l'onn 2020 ed ina reducziun da 13 pertschient fin l'onn 2035.

Art. 4 Collavuraziun cun ils chantuns e cun l'economia

¹ La Confederaziun ed ils chantuns coordineschan lur politica d'energia e resguardan las stentas da l'economia e da las vischnancas.

² La Confederaziun ed, en il rom da lur cumpetenzas, ils chantuns e las vischnancas collavuran cun las organizaziuns da l'economia per exequir questa lescha.

³ Avant che relaschar prescripziuns executivas examineschan els las mesiras voluntaras da l'economia. Sche pussaivel e necessari, surpiglian els dal tuttatfatg u per part cunvegnas en il dretg d'execuziun.

Art. 5 Principis

¹ Autoritads, interpresas dal provediment d'energia, planisaders, producents ed importaders d'indrizs, da vehichels e d'apparats che consumeschan energia sco er consuments observan ils suandants principis:

- a. tut l'energia sto vegnir utilisada en moda uschè spargnusa ed effizienta sco pussaivel;
- b. ina part essenziala dal consum total d'energia sto vegnir cuvrada cun energias regenerablas effizientas areguard ils custs; questa part sto vegnir augmentada cuntinuadamain;
- c. ils custs da l'utilisaziun d'energia ston vegnir surpigliads uschè bain sco pussaivel tenor il princip dal chaschunader.

² Las mesiras e las directivas tenor questa lescha ston esser economicamain supportablas e realisablas tecnicamain e funcziunalmain. Las varts pertutgadas ston vegnir infurmadadas ordavant.

2. chapitel: Provediment d'energia

1. secziun: Disposiziuns generalas

Art. 6 Noziun e cumpetenzza

¹ Il provediment d'energia cumpiglia la producziun, la transformaziun, il deposit e l'accumulaziun, la furniziun, il transport, la transmissiun sco er la distribuziun da purtaders d'energia e d'energia fin tar il consument final, inclusiv l'import, l'export ed il transport tras la Svizra.



² El è chausa da l'economia d'energia. La Confederaziun ed ils chantuns procuran per las cundiziuns da basa ch'èn necessarias per che l'economia d'energia possa ademplier questa incumbensa optimalmain e conform als interess generals.

Art. 7 Directivas

¹ In provediment d'energia segir cumpiglia la disponibladad suffizienta d'energia da tut temp, ina purschida diversifitgada sco er systems da provediment e d'accumulaziun tecnicamain segirs ed effizients. D'in provediment d'energia segir fa part er la protecciun da las infrastructures criticas, inclusiv quella da la tecnica d'infurmaziun e da comunicaziun appartegenta.

² In provediment d'energia economic sa basa sin las reglas dal martgà, sin l'integraziun en in martgà d'energia europeic, sin l'autenticidad dals custs, sin la cumpetitivitad internaziunala e sin ina politica d'energia coordinada sin plaun internaziunal.

³ In provediment d'energia ecologic signifitga da tractar cun quità las resursas naturalas, d'utilisar energias regenerablas, particularmain la forza idraulica, ed ha la finamira da limitar uschè bain sco pussaivel las influenzas nuschaivlas u fastidias per l'uman e per l'ambient.

Art. 8 Segirada dal provediment d'energia

¹ Sch'i sa mussa ch'il provediment d'energia da la Svizra n'è betg segirà suffizientamain a lunga vista, creeschan la Confederaziun ed ils chantuns, en il rom da lur competenzas, a temp las premissas per pudair metter a disposiziun las capacitads da produziun, da rait e d'accumulaziun.

² La Confederaziun ed ils chantuns collavuran cun l'economia d'energia e segireschan ch'ils andaments sajan effizients e che las proceduras vegnian realisadas svelt.

³ Sch'i sa tracta d'atgnas planisaziuns, d'agens edifizis, d'atgnas installaziuns e d'agens stabiliments sco er da la finanziaziun da projects, s'engaschan la Confederaziun ed ils chantuns, per quant che las circumstanzas respectivas permettian, ch'i vegnian preferidas quellas tecnologias da produziun ch'èn economicas, ch'èn uschè ecologicas sco pussaivel e ch'èn adattadas al lieu.

⁴ Sche necessari, garantescha la Confederaziun la collavuraziun cun l'exteriur.

Art. 9 Garanzia d'origin, contabilitad d'electricitad e designaziun

¹ L'electricitad sto vegnir registrada areguard la quantitad, areguard la perioda da produziun, areguard il purtader d'energia utilisà ed areguard las datas dal stabiliment, e quai cun agid d'ina garanzia d'origin.

² Garanzias d'origin dastgan vegnir utilisadas mo ina giada per declerar ina quantitad correspundenta d'electricitad. Ellas dastgan vegnir commercialisadas e transferidas; exceptadas èn garanzias d'origin per l'electricitad, per la quala vegn pajada l'indemisaziun per la furniziun d'electricitad tenor il chapitel 4.

³ Tgi che furnescha electricitad a consuments finals sto:

- a. manar ina contabilitad d'electricitad; ed



- b. infurmar ils consuments finals davart la quantidad, davart ils purtaders d'energia utilisads e davart il lieu da producziun da l'electricidad furnida (designaziun).

⁴ En la contabilitad d'electricidad ston vegnir cumprovadas spezialmain la quantidad, ils purtaders d'energia utilisads ed il lieu da producziun da l'electricidad furnida. Quai sto vegnir cumprovà en ina furma adattada, per regla cun garanzias d'origin.

⁵ Il Cussegl federal po permetter excepziuns da l'obligaziun da designaziun e da garanzia d'origin e prevair er per auters secturs ina garanzia d'origin ed ina designaziun, spezialmain per biogas. Plinavant po el reglar, co ch'ins duai cuvrir ils custs ch'èn liads al sistem da garanzia d'origin.

2. secziun:

Planisaziun dal territori ed engrondiment d'energias regenerablas

Art. 10 Plans directivs dals chantuns e plans d'utilisaziun

¹ Ils chantuns procuran ch'i vegnian fixads en il plan directiv particularmain ils territoris ed ils trajects d'auas ch'èn adattads per explotar la forza idraulica e la forza dal vent (art. 8b da la Lescha federala dals 22 da zercladur 1979³ davart la planisaziun dal territori). Els includan lieus gia explotads e pon inditgar er territoris e trajects d'auas che ston da princip vegnir tegnids libers.

² Sche necessari, procuran els ch'i vegnian etablids plans d'utilisaziun u ch'i vegnian adattads plans d'utilisaziun existents.

Art. 11 Incumbensas da la Confederaziun

¹ La Confederaziun sustegna ils chantuns elavurond las basas metodicas e garante-scha la vista totala, la coerenza e la coordinaziun.

² Questas basas metodicas vegnan elavuradas dal Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun (DATEC). El integrescha adequatamain ils auters departaments pertutgads.

Art. 12 Interess naziunal per l'utilisaziun d'energias regenerablas

¹ L'utilisaziun d'energias regenerablas e ses engrondiment èn d'in interess naziunal.

² Singuls stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas, particularmain er ovras d'accumulaziun, sco er ovras d'accumulaziun a pumpa, èn a partir d'ina tscherta grondezza e d'ina tscherta impurtanza d'in interess naziunal tenor l'artitgel 6 alinea 2 da la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966⁴ davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP). En biotops d'impurtanza naziunala tenor l'artitgel 18a LPNP ed en reservats d'utschels da l'aua e d'utschels migrants tenor l'artitgel 11 da

³ CS 700

⁴ CS 451



la Lescha federala dals 20 da zercladur 1986⁵ davart la chatscha èsi scumandà da construir novs stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas.

³ Sch'ina autorità sto decider davart la permissiun da la construcziun, da l'engrondiment u da la renovaziun ubain davart la concessiun d'in stabiliment u d'ina ovra d'accumulaziun a pompa tenor l'alineia 2, sto l'interess naziunal da realisar quests projects vegnir considerà sco equivalent ad auters interess naziunals en la consideraziun dals interess. Sch'i sa tracta d'in object ch'è inscrit en in inventari tenor l'artitgel 5 LPNP, dastgi vegnir tratg en consideraziun da divergiar dal manteniment senza restricziuns.

⁴ Il Cussegl federal fixescha la grondezza e l'impurtanza necessaria per ils implants idraulics ed eroelectric. El fa quai per stabiliments novs sco er per engrondiments e per renovaziuns d'implants existents. Sche necessari po el medemamain fixar la grondezza e l'impurtanza necessarias per autras tecnologias e per ovras d'accumulaziun a pompa.

⁵ Cur ch'el fixescha la grondezza e l'impurtanza necessaria tenor l'alineia 4 resguarda el criteris sco la prestaziun u la producziun sco er l'abiltad da producir en moda flexibla areguard il temp ed orientada al martgà.

Art. 13 Renconuschientscha da l'interess naziunal en ulteriurs cas

¹ Er sch'in stabiliment per l'utilisaziun d'energias regenerablas u in'ovra d'accumulaziun a pompa na cuntanscha betg la grondezza e l'impurtanza necessaria, po il Cussegl federal renconuscher excepziunalmain in interess naziunal en il senn da l'artitgel 12, sche:

- a. el u ella contribuescha essenzialmain per cuntanscher las valurs directivas d'engrondiment; ed
- b. il chantun da staziunament fa ina dumonda correspondent.

² Cun giuditgar la dumonda resguarda il Cussegl federal sch'i dat lieu da staziunament alternativs, quants ch'i dat e tgenins ch'i dat.

Art. 14 Procedura da permissiun e termin d'expertisa

¹ Ils chantuns prevesan proceduras da permissiun sveltas per construir, per amplifitgar e per renovar stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas.

² Il Cussegl federal po prevair, sch'edifizis e stabiliments che duain vegnir construids provisoricamain per examinar, sch'il lieu da staziunament è adattà per projects tenor l'alineia 1, pon vegnir construids u midads senza permissiun da construcziun.

³ Las cumissiuns ed ils posts spezialisads tenor l'artitgel 25 LPNP⁶ inoltreschan lur expertisas a l'autorità da permissiun entaifer 3 mais sunter l'invitaziun da quella. Sch'i na vegn inoltrada nagina expertisa entaifer il termin fixà, decida l'autorità da permissiun sin basa da las actas.

⁵ CS 922.0

⁶ CS 451



⁴ Per autras posiziuns e permissiuns ch'èn chaussa da la Confederaziun, designescha il Cussegl federal in'unitad administrativa che procura per la coordinaziun da questas posiziuns e da questas proceduras da permissiun. El fixescha ils termins regulars, entaifer ils quals las posiziuns ston vegnir inoltradas al post da coordinaziun e las proceduras da permissiun ston vegnir terminadas.

3. chapitel: Furniziun d'energia da rait ed agen consum

Art. 15 Obligaziun da cumprar e d'indemnisar

¹ Ils gestiunaris da las raits ston cumprar ed indemnisar adequatamain en lur territori da provediment:

- a. l'electricitad ch'als vegn purschida e che deriva d'energias regenerablas e d'implants che cumbineschan chalur e forza alimentads dal tuttafatg u per part cun carburants fossils;
- b. il biogas ch'als vegn purschi.

² L'obligaziun da cumprar e d'indemnisar l'electricitad vala mo, sche quella deriva da stabiliments cun ina prestaziun da maximalmain 3 MW u cun ina produczion annuala, minus in eventual agen consum d'energia, da maximalmain 5000 MWh.

³ Sch'il gestiunari da la rait ed il producent na pon betg sa convegnir, valan las suandantas disposiziuns:

- a. per l'electricitad che deriva d'energias regenerablas sa drizza l'indemnisaziun tenor ils custs ch'il gestiunari da la rait avess gi per sa procurar electricitad equivalenta;
- b. per l'electricitad d'implants che cumbineschan chalur e forza e che vegnan alimentads dal tuttafatg u per part cun carburants fossils sa drizza l'indemnisaziun tenor il pretsch da martgà il mument da la furniziun;
- c. per il biogas s'orientescha l'indemnisaziun al pretsch ch'il gestiunari da la rait stuess pajar, sch'el cumprass l'energia d'ina terza vart.

⁴ Quest artitgel vala er, sch'ils producents pretendan ina indemnisaziun unica (art. 25) u ina contribuziun d'investiziun tenor ils artitgels 26 u 27. El na vala betg, uschè ditg ch'ils producents fan part dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad (art. 19).

Art. 16 Agen consum

¹ Ils gestiunaris da stabiliments dastgan consumar dal tuttafatg u per part l'energia ch'els sezs han produci al lieu da la produczion. Els dastgan er vender dal tuttafatg u per part l'energia ch'els sezs han produci per il consum al lieu da produczion. Tuttas duas chaussas valan sco agen consum. Il Cussegl federal relascha disposiziuns per definir e per limitar il lieu da produczion.

² L'alinea 1 vala er per gestiunaris da stabiliments che fan part dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad (art. 19) u che pretendan ina indemnisaziun unica (art. 25) u ina contribuziun d'investiziun tenor ils artitgels 26 u 27.



Art. 17 Regruppament per l'agen consum

¹ Sche plirs proprietaris da bains immobigliars èn consuments finals al lieu da producziun, pon els sa regrouppar per obtegnair in agen consum cuminaivel, sche l'entira prestaziun da producziun è considerabla en relaziun cun la prestaziun da colliaziun al punct da mesiraziun (art. 18 al. 1). Per quest intent fan els ina convegnna tranter pèr sco er cun il gestiunari dal stabiliment.

² Ils proprietaris da bains immobigliars pon prevair in agen consum cuminaivel al lieu da la producziun er per consuments finals ch'èn locataris u fittadins dad els. Els èn responsabels per il provediment da las parts participadas al regrouppament. L'artitgel 6 u 7 da la Lescha federala dals 23 da mars 2007⁷ davart il provediment d'electricitad (LPrEl) vala tenor il senn. Il Cussegl federal po prevair excepziuns areguard ils dretgs e las obligaziuns tenor ils artitgels 6 e 7 LPrEl.

³ Ils locataris u ils fittadins han la pussaivladad – cur ch'il proprietari da bains immobigliars introducescha l'agen consum cuminaivel – da sa decider per in provediment da basa tras il gestiunari da la rait tenor l'artitgel 6 u 7 LPrEl. Pli tard pon els far valair quest dretg mo pli, sch'il proprietari da bains immobigliars n'ademplescha betg las obligaziuns tenor l'alineia 2. Els mantegnan da princip lur dretg d'in access a la rait tenor l'artitgel 13 LPrEl.

⁴ Ils proprietaris da bains immobigliars ston surpigliar sezs ils custs che derivan da l'introducziun da l'agen consum cuminaivel, nun che quests custs sajan cuvrids tras l'indemnisaziun per l'utilisaziun da la rait (art. 14 LPrEl). Els na dastgan betg adossar quests custs a locataris u a fittadins.

Art. 18 Relaziun cun il gestiunari da la rait ed ulteriurs detagls

¹ Suenten il regrouppament disponan ils consuments finals, envers il gestiunari da la rait, d'in unic punct da mesiraziun tuttina sco in consument final. Els ston vegnir tractads cuminaivlamain sco in unic consument final, er areguard l'indriz da mesiraziun, la mesiraziun u il dretg d'access a la rait tenor ils artitgels 6 e 13 LPrEl⁸.

² Il Cussegl federal po decretar disposiziuns, en spezial davart:

- a. la prevenziun cunter abus envers locataris sco er envers fittadins;
- b. las cundiziuns, sut las qualas locataris e fittadins pon far valair ils dretgs ch'els han sin fundament da la LPrEl;
- c. las cundiziuns e las proceduras da mesiraziun, sch'i vegnan utilisads accumulatur electrices en il rom da l'agen consum.

⁷ CS 734.7

⁸ CS 734.7



4. chapitel: Indemnisaziun da la furniziun d'electricitad d'energias regenerablas (sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad)

Art. 19 Participaziun al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad

¹ Al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad pon sa participar gestiunaris da stabiliments novs ch'èn adattads per il lieu da staziunament respectiv e che produceschan electricitad da las suandantas energias regenerablas:

- a. forza idraulica;
- b. energia solara;
- c. energia dal vent;
- d. geotermia;
- e. biomassa.

² Ina participaziun è pussaivla mo, sch'ils meds finanziaus bastan (art. 35 e 36).

³ Sco stabiliments novs valan stabiliments ch'èn vegnids mess en funcziun suenter il 1. da schaner 2013.

⁴ Betg sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad na pon ils gestiunaris da:

- a. ovras idraulicas cun ina prestaziun da main che 1 MW u da pli che 10 MW;
- b. implants da fotovoltaica cun ina prestaziun da main che 30 kW,
- c. stabiliments per arder ruments d'abitadi (stabiliments per arder ruments);
- d. stabiliments per arder glitta, stabiliments da gas da serenera e da gas da deponias;
- e. stabiliments che utilischan per part combustibels u carburants fossils.

⁵ Ils gestiunaris d'ovras idraulicas ch'èn colliadas cun stabiliments dal provediment d'aua da baiver u cun stabiliments d'aua persa pon er sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, sche la prestaziun dal stabiliment è pli pitschna che 1 MW. Il Cussegl federal po prevair excepziuns da questa limita minima per ulteriuras ovras idraulicas, sche quellas:

- a. sa chattan entaifer trajects d'auas gia explotads; u
- b. n'èn betg cumbinadas cun novas intervenziuns en auas naturalas.

⁶ Il Cussegl federal po augmentar la limita da prestaziun tenor l'alinea 4 litera b ensem cun quella per l'indemnisaziun unica (art. 24 al. 1 lit. a). Sch'i dat ina interferenza, pon ils gestiunaris dal stabiliment tscherner tranter il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad e l'indemnisaziun unica.

⁷ Il Cussegl federal regla ils ulteriurs detagls pertutgant il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, en spezial:

- a. la procedura da dumonda;
- b. la durada da l'indemnisaziun;



- c. las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas ed autras;
- d. l'annullaziun anticipada dal dretg da sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad;
- e. l'extrada sco er las cundiziuns per in'extrada temporara dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad;
- f. l'ulteriura distribuziun calculabla da l'electricitad furnida, tras las gruppas da bilantscha activas sco unitads da mesiraziun e da calculaziun;
- g. ulteriuras incumbensas da las gruppas da bilantscha e dals gestiunaris da las raits, particularmain l'obligaziun da surpigliar e d'indemnisar l'electricitad en il rom da l'artitgel 21 sco er l'eventuala obligaziun da pajar prestaziuns preliminaras.

Art. 20 Participaziun parziala

¹ Il Cussegl federal po prevoir ch'il gestiunari d'in stabiliment possa sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad mo cun ina part da l'electricitad producida ch'el na consumescha betg sez (art. 16 e 17), particularmain sch'i sa tracta d'in stabiliment grond e sche quel furnescha ina part considerabla da sia produczion.

² Il Cussegl federal regla las premissas.

Art. 21 Commercialisaziun directa

¹ Ils gestiunaris vendan sez lur electricitad sin il martgà.

² Per singuls tips da stabiliments, particularmain per stabiliments pitschens, po il Cussegl federal prevoir che lur gestiunaris na stoppian betg commercialisar directamain lur electricitad, ma ch'els la possian furnir al pretsch da martgà da referenza (art. 23), sche la lavur ed ils custs per la commercialisaziun directa fissan sproporziunads per els. Il Cussegl federal po limitar la durada da quest dretg.

³ En cas da la commercialisaziun directa, sa cumpona l'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad dal retgav ch'il singul gestiunari obtegna sin il martgà e da la premia da furniziun per l'electricitad furnida. En ils cas tenor l'alinea 2, sa cumpona ella dal pretsch da martgà da referenza e da la premia da furniziun.

⁴ La premia da furniziun resulta da la differenza tranter la tariffa d'indemnisaziun ed il pretsch da martgà da referenza.

⁵ Sch'il pretsch da martgà da referenza surpassa la tariffa d'indemnisaziun, appartegna la part che surpassa quella al Fond per il supplement da rait (art. 37).

Art. 22 Tariffa d'indemnisaziun

¹ La tariffa d'indemnisaziun s'orientescha als custs da produczion da stabiliments da referenza, ch'èn decisivs il mument ch'in stabiliment vegn mess en funcziun. Ils stabiliments da referenza correspundan mintgamai a la tecnologia la pli effizienta; questa tecnologia sto esser rentabla a lunga vista.

² La tariffa d'indemnisaziun resta la medema per tut la durada da l'indemnisaziun.



³ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns executivas, en spezial davart:

- a. las tariffas d'indemnisaziun per tecnologia da produczion, per categoria e per classa da prestaziun;
- b. l'eventuala fixaziun da cas a cas da la tariffa d'indemnisaziun tras l'Uffizi federal d'energia (UFE) per stabiliments che na pon betg vegnir attribuids en moda raschunaivla ad in stabiliment da referenza;
- c. in'examinaziun periodica da las tariffas d'indemnisaziun, tranter auter a maun dals custs da chapital respectivs;
- d. l'adattaziun da las tariffas d'indemnisaziun;
- e. excepziuns dal princip tenor l'alinea 2, en spezial davart l'adattaziun da las tariffas d'indemnisaziun per stabiliments ch'èn gia participads al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, sche lur stabiliment da referenza generescha gudogns u perditas sproporziunads.

Art. 23 Pretscha da martgà da referenza

¹ Il pretsch da martgà da referenza è in pretsch da martgà mesaun d'ina tscherta perioda.

² Il Cussegl federal regla la fixaziun dal pretsch da martgà da referenza per ils singuls tips da stabiliment. La perioda da calculaziun dal pretsch da martgà mesaun duai esser tant pli lunga che la produczion po vegnir controllada meglier temporarmain.

5. chapitel: Contribuziun d'investiziun per implants da fotovoltaica, da forza idraulica e da biomassa

Art. 24 Premissas generalas e modalitads da pajament

¹ Ils gestiunaris dals suandants stabiliments pon pretender ina contribuziun d'investiziun, uschenavant ch'ils meds finanzials bastan (art. 35 e 36):

- a. implants da fotovoltaica: per novs stabiliments cun ina prestaziun da main che 30 kW e per engrondiments u per renovaziuns considerabels da tals implants; il Cussegl federal po fixar ina limita superiura da prestaziuns pli auta;
- b. ovras idraulicas, exceptà ovras d'accumulaziun a pompa:
 1. per novs stabiliments cun ina prestaziun da pli che 10 MW,
 2. per engrondiments u renovaziuns considerabels da stabiliments existents cun ina prestaziun d'almain 300 kW;
- c. implants da biomassa: per novs stabiliments per arder ruments e per novs stabiliments da gas da serenera sco er per novas ovras da laina d'impurtanza regionala e per amplificaziuns u renovaziuns considerablas da tals stabiliments.

² Las excepziuns tenor l'artitgel 19 alinea 5 che concernan las ovras idraulicas valan er en il rom da quest chapitel.



³ Ils gestiunaris pon pretender ina contribuziun d'investiziun mo, sch'il nov stabiliment u sch'il stabiliment engrondi u renovà considerablmain è vegnì mess en funcziun suenter il 1. da schaner 2013.

⁴ Ils gestiunaris d'implants da fotovoltaica survegnan la contribuziun d'investiziun sco pajament unic (indemnisaziun unica). Per ils gestiunaris d'ovras idraulicas e d'implants da biomassa po il Cussegl federal prevair in pajament graduà.

Art. 25 Indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica

¹ L'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera a importa maximalmain 30 pertschient dals custs d'investiziun ch'eran decisivs cur ch'ils implants da referenza èn vegnids mess en funcziun.

² Il Cussegl federal fixescha las tariffas; el po furmar categorias.

Art. 26 Contribuziun d'investiziun per ovras idraulicas

¹ La contribuziun d'investiziun per ovras idraulicas tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera b vegn fixada da cas a cas. Per ovras idraulicas cun ina prestaziun da fin 10 MW importa ella maximalmain 60 pertschient dals custs d'investiziun imputabels, per ovras idraulicas cun ina prestaziun da pli che 10 MW maximalmain 40 pertschient.

² Il Cussegl federal fixescha ils criteris da calculaziun e las tariffas. Per engrondiments u renovaziuns considerabels sut ina tscherta limita po el fixar las tariffas tenor il princip da stabiliments da referenza.

Art. 27 Contribuziun d'investiziun per implants da biomassa

¹ La contribuziun d'investiziun per implants da biomassa tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera c vegn fixada da cas a cas. Ella importa maximalmain 20 pertschient dals custs d'investiziun imputabels.

² Il Cussegl federal fixescha ils criteris da calculaziun e las tariffas. Per investiziuns en stabiliments da gas da serra sut ina tscherta limita po el fixar las tariffas tenor il princip da stabiliments da referenza.

Art. 28 Cumenzament da las lavurs da construcziun

¹ Tgi che vul pretender ina contribuziun d'investiziun tenor l'artitgel 26 u 27, po cumenzar cun las lavurs da construcziun, d'engrondiment u da renovaziun pir suenter ch'il UFE ha dà ina garanzia. Il UFE po permetter da cumenzar anticipadamain cun las lavurs da construcziun.

² Tgi che cumenza – senza garanzia u senza permissiun – anticipadamain cun las lavurs da construcziun, d'engrondiment u da renovaziun d'ina ovra idraulica u d'in implant da biomassa, na survegn betg ina contribuziun d'investiziun tenor l'artitgel 26 u 27.

³ Il Cussegl federal po extender questas reglas sin ina indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica sur ina tscherta prestaziun.



Art. 29 Cundiziuns e detagls

¹ Il Cussegl federal regla ils detagls per l'indemnisaziun unica e per las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27, en spezial:

- a. la procedura da dumonda;
- b. las tariffas per l'indemnisaziun unica e per las contribuziuns d'investiziun, inclusiv dals custs imputabels; el po prevair differentas metodas da calculaziun per las differentas tecnologias;
- c. l'examinaziun periodica e l'adattaziun da questas tariffas;
- d. ils criteris che permettan da giuditgar, sch'in engrondiment u ina renovaziun d'in stabiliment è considerabel;
- e. ils criteris che permettan da distinguer novs stabiliments d'engrondiments u da renovaziuns considerabels.

² Cun fixar ed eventualmain cun adattar las tariffas stoi vegnir garantì che l'indemnisaziun unica e las contribuziuns d'investiziun na surpassian betg ils custs supplementars betg amortisabels. Ils custs supplementars betg amortisabels resultan da la differenza tranter ils custs da la produenziun da l'electricitad chapitalisads ed il pretsch da martgà chapitalisà che sa lascha cuntanscher.

³ Il Cussegl federal po prevair ultra da quai:

- a. las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas ed autras;
- b. las pretensiuns a la gestiun ed a la funcziunalitad dals stabiliments;
- c. ina restituziun da l'indemnisaziun unica u da las contribuziuns d'investiziun, particularmain sche las cundiziuns dal martgà d'energia chaschunan ina rentabilitad excessiva;
- d. la grondezza minimala d'in stabiliment, ch'è necessaria per l'indemnisaziun unica;
- e. las contribuziuns maximalas;
- f. in'exclusiun u ina reducziun da l'indemnisaziun unica u da las contribuziuns d'investiziun, sch'igl è vegnì pajà in auter agid finanziar;
- g. ina durada minimala, durant la quala in gestiunari che ha gia survegnì ina indemnisaziun unica u ina contribuziun d'investiziun, na dastga betg pretender puspè ina tala indemnisaziun u ina tala contribuziun per in stabiliment.

6. chapitel: Mesiras da sustegn particularas

Art. 30 Premia da martgà per l'electricitad producida en ovras idraulicas grondas

¹ Ils gestiunaris d'ovras idraulicas grondas cun ina prestaziun da passa 10 MW pon pretender ina premia da martgà per l'electricitad che vegn producida en questas ovras e ch'els ston vender sin il martgà per ils custs da produenziun, uschenavant



ch'ils meds finanzials bastan (art. 35 e 36). La premia da martgà duai gulivar ils custs da producziun betg cuvrids, importa dentant maximalmain 1,0 raps/kWh.

² Sch'ils gestiunaris na ston betg surpigliar sezs la ristga dals custs da producziun betg cuvrids, mabain ils proprietaris, han quels il dretg sin la premia da martgà empè dals gestiunaris, uschenavant ch'ils gestiunaris conferman questa surpigliada da la ristga. Sch'ils proprietaris na ston betg surpigliar sezs la ristga dals custs da producziun betg cuvrids, mabain interpresas dal provediment d'electricidad, perquai ch'ellas èn obligadas tras in contract da retrair l'electricidad per ils custs da producziun u per cundiziuns sumegliantas, han questas interpresas il dretg sin la premia da martgà empè dals proprietaris, uschenavant che quels conferman questa surpigliada da la ristga.

³ Las varts che han il dretg fan in'unica dumonda per tut l'electricidad da lur portfolio che autorisescha da survegnir ina premia da martgà, er sche quella deriva da differentas ovras u da differentes gestiunaris.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial:

- a. la determinaziun dals pretschs da referenza che ston vegnir resguardads sco pretschs da martgà e che valan er per l'electricidad che vegn negoziada ordaifer la bursa;
- b. in'eventuala consideraziun d'ulteriurs retgavs relevants;
- c. ils custs imputabels e lur determinaziun;
- d. in'eventuala delegaziun al UFE per precisar ils retgavs ed ils custs totals, inclusiv ils custs da chapital;
- e. la cunfinaziun envers la contribuziun d'investiziun per engrondiments u renovaziuns considerablas (art. 24 al. 1 lit. b cifra 2);
- f. la procedura, inclusiv ils documents che ston vegnir inoltrads, las modalitads da pajament e la collavuraziun tranter il UFE e la Cumissiun federala per l'electricidad (ECom);
- g. las obligaziuns da trasparenza dals gestiunaris e proprietaris che n'han betg sezs il dretg;
- h. la restituziun totala u parziala posteriura da la premia da martgà, en spezial pervia d'indicaziuns incorrectas u incumpletas.

⁵ Fin l'onn 2019 suttemetta il Cussegl federal a l'Assamblea federala in sboz d'in decret per introducir in model datiers dal martgà fin il pli tard il mument che las mesiras da sustegn dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricidad scadan.

Art. 31 Premia da martgà e provediment da basa

¹ Sche las varts che han il dretg èn incumbensadas cun il provediment da basa tenor l'artitel 6 LPrEl⁹, ston ellas deducir – per determinar la quantidad d'electricidad che dat il dretg sin la premia da martgà – quella quantidad d'electricidad ch'ellas pudesan vender maximalmain sut il titel dal provediment da basa.

⁹ CS 734.7



² La quantidad che sto vegnir deducida sa reducescha en la dimensiun d'otra electricitad dal provediment da basa che deriva d'energias regenerablas.

³ Las varts che han il dretg dastgan tegnair quint dals custs da produczion da la quantidad deducida en las tariffas applitgadas per lur venditas en il rom dal provediment da basa. Quai dastgan er quels far che na survegnan nagina premia da martgà pervia da la deducziun.

⁴ Il Cussegl federal po far prescripziuns per las tariffas dal provediment da basa.

Art. 32 Publicaziuns da concurrenza uffizialas per mesiras d'effizienz

Il Cussegl federal prevesa publicaziuns da concurrenza uffizialas per mesiras d'effizienz, en spezial per mesiras:

- a. per promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta d'electricitad en edificis, en stabiliments, en interpresas ed en vehichels;
- b. per reducir perditas da transfurmaziun en stabiliments electricos destinads a la produczion ed a la distribuzion d'electricitad;
- c. per utilizar chalur persa, che na po betg vegnir utilisada autramain, per la produczion d'electricitad.

Art. 33 Contribuziuns d'exploraziun e garantias per la geotermia

¹ Als custs per l'exploraziun da resursas geotermicas per producir electricitad pon vegnir pajadas contribuziuns. Las contribuziuns maximalas importan 60 pertschient dals custs d'investiziun imputabels.

² Per segirar las ristgas d'investiziuns en il rom da l'exploraziun da resursas geotermicas e da la construcziun da stabiliments geotermics per producir electricitad pon vegnir prestadas garantias. Las contribuziuns maximalas importan 60 pertschient dals custs d'investiziun imputabels.

³ Per l'exploraziun da resursas geotermicas po vegnir concedida ubain la contribuzion ubain la garanzia.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial ils custs d'investiziun imputabels e la procedura.

Art. 34 Indemnisaziun tenor la legislaziun davart la proteczion da las auas e davart la pestga

Al possessur d'ina ovra idraulica (ovra idraulica en il senn da la legislaziun davart la proteczion da las auas) vegnan pajads tut ils custs per las mesiras tenor l'artitgel 83a da la Lescha federala dals 24 da schaner 1991¹⁰ davart la proteczion da las auas u tenor l'artitgel 10 da la Lescha federala dals 21 da zercladur 1991¹¹ davart la pestga.

¹⁰ CS 814.20

¹¹ CS 923.0



7. chapitel: Supplement da rait

1. secziun: Incassament, utilisaziun e Fond per il supplement da rait

Art. 35 Incassament ed utilisaziun

¹ L'organ executiv tenor l'artitgel 64 incassescha dals gestiunaris da la rait in supplement sin l'indemnisaziun per l'utilisaziun da la rait da transmissiun (supplement da rait) ed assegna quel al Fond per il supplement da rait (art. 37). Ils gestiunaris da la rait pon adossar il supplement da rait als consuments finals.

² Cun il supplement da rait vegnan finanziads:

- a. la premia per la furniziun d'electricitad tenor l'artitgel 21 en il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad ed ils custs da transacziun ch'èn colliads cun quai;
- b. ils custs per indemnisaziuns per la furniziun d'electricitad che n'èn betg cuvrids tras ils pretschs da martgà tenor il dretg vegl;
- c. ils custs per las indemnisaziuns dals custs supplementars tenor l'artitgel 73 alinea 4 che n'èn betg cuvrids tras ils pretschs da martgà;
- d. l'indemnisaziun unica tenor l'artitgel 25 e las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27;
- e. la premia da martgà per l'electricitad producida en ovras idraulicas grondas tenor l'artitgel 30;
- f. ils custs da las publicaziuns da concurrenza uffizialas tenor l'artitgel 32;
- g. las contribuziuns d'exploraziun per la geotermia e las perditas da garantias per la geotermia tenor l'artitgel 33;
- h. l'indemnisaziun tenor l'artitgel 34;
- i. ils custs d'execuziun respectivs, en spezial ils custs necessaris da l'organ executiv;
- j. ils custs dal UFE che resultan per el da sias incumbensas envers l'organ executiv.

³ Il supplement da rait importa maximalmain 2,3 raps/kWh. Il Cussegl federal fixe-scha quel tenor ils basegns.

Art. 36 Limitaziun per singulas utilisaziuns e glista da spetga

¹ Per impunder ils meds finansials per las singulas utilisaziuns ston vegnir resguardadas las suandantas quotas maximalas:

- a. ina quota maximala da mintgamai 0,1 raps/kWh per:
 1. las publicaziuns da concurrenza uffizialas,
 2. las contribuziuns d'exploraziun e las garantias per la geotermia,
 3. l'indemnisaziun tenor l'artitgel 34;



- b. ina quota maximala media fixada per ils ultims 5 onns da mintgamai 0,1 raps/kWh per las contribuziuns d'investiziuns tenor l'artitgel 26 per ovras idraulicas cun ina prestaziun da passa 10 MW;
- c. ina quota maximala da 0,2 raps/kWh per la premia da martgà per l'electricitad producida en ovras idraulicas grondas.

² Il UFE fixescha mintga onn ils meds finanzials che vegnan utilisads per ils gestiunaris d'implants da fotovoltaica che sa participeschan al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad (contingent per la fotovoltaica). El prenda en mira in augment cuntinuà e tegna quint dal svilup dals custs en connex cun la fotovoltaica d'ina vart e da las ulteriuras tecnologias da l'autra vart. Ultra da quai resguarda el la chargia da las raits d'electricitad sco er las pussaivladads d'accumulaziun.

³ El po er fixar ils meds finanzials (contingents) che stattan a disposiziun per l'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica a partir d'ina tscherta prestaziun, per las contribuziuns d'investiziun per engrondiments considerabels u per renovaziuns d'ovras idraulicas cun ina prestaziun da fin a 10 MW e per las contribuziuns d'investiziun per tut ils implants da biomassa, sche quai è necessari per evitar ina disproporziun tranter quests custs e quels per il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad.

⁴ Il Cussegl federal regla las consequenzas da las limitaziuns tenor quest artitgel. El po prevar glistas da spetga per il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, per l'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica a partir d'ina tscherta prestaziun e per las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27. Per reducir quella po el er prevar auters criteris che la data d'annunzia.

Art. 37 Fond per il supplement da rait

¹ Il Cussegl federal endrizza per il supplement da rait in fond spezial tenor l'artitgel 52 da la Lescha da finanzas dals 7 d'october 2005¹² (Fond per il supplement da rait).

² Il Fond per il supplement da rait vegn administrà dal DATEC. Ils uffizis federals cumpetents e l'organ executiv ston vegnir provedids cun meds finanzials, uschia ch'els pon far ils pajaments ch'èn necessari en lur champ da competenza executiva (art. 62).

³ L'Administraziun federala da finanzas investescha ils meds finanzials dal Fond per il supplement da rait. En il quint annual da la Confederaziun vegnan els bilantschads sut il chapital ester.

⁴ Il Fond per il supplement da rait na dastga betg far debits. Ses meds finanzials vegnan tschainsids.

⁵ La Controlla federala da finanzas controlla mintga onn il quint dal Fond per il supplement da rait.

⁶ Davart ils apports e las prelevaziuns sco er davart il stadi da la facultad dal Fond stoi vegnir fatg mintga onn in rapport.



Art. 38 Scadenza dals sustegns

¹ Novas obligaziuns na vegnan betg pli surpigliadas il pli tard a partir dal 1. da schaner:

- a. dal sisavel onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha: en il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad;
- b. da l'onn 2031 per:
 1. l'indemnisaziun unica tenor l'artitgel 25;
 2. las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27;
 3. las publicaziuns da concorrenza uffizialas tenor l'artitgel 32;
 4. las contribuziuns d'exploraziun e las garanzias per la geotermia tenor l'artitgel 33.

² A partir dal 1. da schaner dal sisavel onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha na pon betg pli vegnir pajadas premias da martgà tenor l'artitgel 30 per ovras idraulicas grondas.

2. secziun: Restituziun

Art. 39 Persunas cun dretg sin restituziun

¹ Als consuments finals vegn restitui il supplement da rait cumplet ch'els han pajà, sche lur custs d'electricitad importan almain 10 pertschient da la valorisaziun brutta.

² Sche lur custs d'electricitad importan almain 5 pertschient, dentant main che 10 pertschient da la valorisaziun brutta, vegn restituida als consuments finals ina part dal supplement da rait pajà; l'import sa drizza en quest connex tenor la relaziun tranter ils custs d'electricitad e la valorisaziun brutta.

³ Nagin dretg sin restituziun han ils consuments finals da dretg public u privat che adempleschan per gronda part ina incumbensa da dretg public ch'els han survegni per lescha u per contract. Excezziunalmain vegn restitui a tals consuments finals independentamain da lur intensitad electrica il supplement da rait ch'els han pajà per la gestiun d'implants da perscrutaziun gronds en instituts da perscrutaziun d'importanza nazionala; il Cussegl federal designescha quests implants da perscrutaziun gronds.

Art. 40 Premissas

Il supplement da rait vegn mo restitui, sche:

- a. il consument final è s'obligà d'augmentar l'effizienz energetica en ina cunvegna da finamiras cun la Confederaziun;
- b. il consument final fa regularmain in rapport en chausa per mauns da la Confederaziun;
- c. il consument final fa ina dumonda per l'onn da gestiun respectiv;



- d. l'import che duai vegnir restitui l'onn da gestiun respectiv importa almain 20 000 francs.

Art. 41 Cunvegna da finamiras

¹ La cunvegna da finamiras sto esser vegnida concludida il pli tard l'onn da gestiun, per il qual vegn dumandada la restituziun.

² La cunvegna da finamiras s'orientescha vi dals princips da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia, vi dal stadi da la tecnica e cumpiglia las mesiras economicas. Quellas ston esser economicamain supportablas e resguardar adequatamain autras mesiras d'effizienz ch'èn gia vegnidas prendidas.

³ Sch'ils consuments finals n'observan betg cumplainamain l'obligaziun ch'è vegnida fixada en la cunvegna da finamiras, n'han els nagin dretg sin ina restituziun. Restituziuns ch'els han survegni nungjustifitgadain, ston els pajar enavos.

⁴ Il UFE controlla l'observaziun da la cunvegna da finamiras. Ils consuments finals ston metter a disposiziun al UFE ils documents necessaris e conceder l'access a las instituziuns durant il temp da lavur usità.

⁵ Il Cussegl federal regla en spezial:

- a. la durada minimala ed ils puncts centrals da la cunvegna da finamiras;
- b. eventuals termins ed eventualas modalitads che valan per elavurar la cunvegna da finamiras;
- c. la periodicidad per la restituziun sco er il proceder.

Art. 42 Cas da direzza

En cas da direzza po il Cussegl federal prevair ina restituziun parziala dal supplement da rait pajà er per auters consuments finals che quels tenor l'artigel 39, sche lur competitividad vegniss restrenschida considerablamain tras il supplement da rait.

Art. 43 Procedura

Il Cussegl federal regla la procedura; el fixescha oravant tut il termin, entaifer il qual la dumonda sto vegnir inoltrada.

8. chapitel: Utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia

Art. 44 Indrizz, vehichels ed apparats producids en seria

¹ Per reducir il consum d'energia decretescha il Cussegl federal per indrizz, vehichels, apparats e lur cumponents che vegnan producids en seria prescripziuns davart:

- a. indicaziuns unitaras e cumparegliablas dal consum d'energia specific, da l'effizienz energetica sco er da las caracteristicas relevantas per il consum d'energia;



- b. la procedura d'examinaziun tecnica concernent l'energia;
- c. las pretensiuns envers il metter en circulaziun, en cas d'apparats electricis inclusiv il consum en il modus da standby.

² Empè da decretar prescripziuns davart las pretensiuns envers il metter en circulaziun, po il Cussegl federal introducir instruments da l'economia da martgà.

³ Sch'i n'existan per tscherts products naginas prescripziuns tenor l'alineia 1, po il UFE far cunvegns correspondentas cun ils producents ed ils importaders.

⁴ Il Cussegl federal ed il UFE s'orienteschan vi dal princip da la rentabilitad sco er vi da las meglras tecnologias disponiblas e resguardan normas e recumandaziuns internaziunalas d'organisasiuns spezialisadas reconuschidas. Las pretensiuns envers il metter en circulaziun e las finamiras d'instruments da l'economia da martgà ston vegnir adattadas al stadi da la tecnica ed als svilups internaziunals.

⁵ Il Cussegl federal po declarar che las prescripziuns davart las pretensiuns envers il metter en circulaziun sajan applitgablhas er per l'agen diever.

⁶ Sche indrizs, apparats u lur componentas che vegnan producidas en seria èn pertutgads d'ina norma armonisada tenor la Lescha federala dals 21 da mars 2014¹³ davart ils products da construcziun (LProdC) u sch'igl è vegnida emessa per quels ina valitaziun tecnica europeica tenor la LProdC, vegnan ils alineas 1–5 remplazzads tras las prescripziuns davart l'utilisaziun, il metter en funcziun, l'applicaziun u l'installaziun.

Art. 45 Edifizis

¹ En il rom da lur legislaziun stgaffeschon ils chantuns cundiziuns generalas favuraivlas per l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er per l'utilisaziun d'energias regenerablas. Els sustegnan la realisaziun da standards d'utilisaziun per l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia. En quest connex eviteschan els barrieras technicas nungiustificadas per il commerzi.

² Els decreteschan prescripziuns davart l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia en edifizis novs ed existents. En quest connex dattan els sche pussaivel la precedenza als interess da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er da l'utilisaziun d'energias regenerablas e da chalur persa. Ils chantuns tegnan quint adequatamain dals interess da la protecziun dal maletg dal lieu, da la protecziun da la patria e da la protecziun da monuments.

³ Ils chantuns decreteschan en spezial prescripziuns concernent:

- a. la quota maximala admissibla d'energias betg regenerablas per cuvrir il basegn da chalur per stgaudaments ed il basegn d'aua chauda; tar la quota d'energias regenerablas po vegnir quintada la chalur persa;
- b. l'installaziun nova ed il remplazzament da stgaudaments electricis da resistenza fixs;
- c. il quint individual dals custs da stgaudament e d'aua chauda per edifizis novs e per renovaziuns considerablas d'edifizis existents;

¹³ CS 933.0



d. la producziun d'energias regenerablas e l'effizienz energetica.

⁴ Cun decretar las prescripziuns tenor l'aleina 3 litera d resguardan ils chantuns, ch'en cas d'edifizis stgaurads che cuntanschan almain il standard da Minergie, da MoPEC u in standard da construcziun cumparegliabel na vegn in surpassament da maximalmain 20 cm chaschunà tras l'isolaziun termica u tras indrizs per la meglra utilisaziun d'energias regenerablas indigenas, betg quintà tar la calculaziun en spezial da l'atezza da l'edifizis, da las distanzas tranter ils edifizis, da la distanza dal cunfin, da la distanza da las auas, da la distanza da las vias u da la distanza da las plazzas da parcar sco er tar las lingias da construcziun.

⁵ Els decreteschan prescripziuns unitaras concernent l'indicaziun dal consum d'energia d'edifizis (certificat energetic dals edifizis). Els pon fixar ch'il certificat energetic è obligatoric per lur territori chantunal; sch'els prevesan in obligatori, fixeschan els, en tge cas ch'il certificat energetic è obligatoric.

Art. 46 Consum d'energia en interpresas

¹ La Confederaziun ed ils chantuns s'engaschan per in'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia en interpresas.

² La Confederaziun po far per quest intent cunvegna cun interpresas davart las finamiras per augmentar l'effizienz energetica. Questas cunvegna da finamiras ston esser economicamain supportablas. Plinavant s'engascha la Confederaziun per la derasaziun e l'acceptanza da las cunvegna da finamiras e da las mesiras ch'èn colliadas cun quellas. Ella procura per in proceder coordinà cun ils chantuns.

³ Ils chantuns decreteschan prescripziuns concernent la conclusiun da cunvegna tranter els ed ils consumers gronds davart las finamiras per augmentar l'effizienz energetica e prevesan avantatgs tar la conclusiun e tar l'observaziun da questas cunvegna da finamiras. Els armoniseschan lur prescripziuns cun quellas da la Confederaziun concernent las cunvegna da finamiras. Questas cunvegna da finamiras ston esser economicamain supportablas.

9. chapitel: Promoziun

1. secziun: Mesiras

Art. 47 Infurmaziun e cussegliaziun

¹ La Confederaziun ed ils chantuns infurmeschan e cusseglian la publicitad e las autoritads davart la garanzia d'in provediment d'energia economic ed ecologic, davart las pussaivladads d'ina utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er davart l'utilisaziun d'energias regenerablas. Els coordineschan lur activitads. L'infurmaziun è principalmain chausa da la Confederaziun, la cussegliaziun en emprima lingia l'incumbensa dals chantuns.

² En il rom da lur incumbensas ed ensem cun varts privatas pon la Confederaziun ed ils chantuns installar organisaziuns d'infurmaziun e da cussegliaziun. La Confederaziun po sustegnair ils chantuns e las organisaziuns privatas tar lur activitads d'infurmaziun e da cussegliaziun.



Art. 48 Scolaziun e furmaziun supplementara

¹ La Confederaziun promova en collavuraziun cun ils chantuns la scolaziun e la furmaziun supplementara da persunas ch'èn incaricadas cun incumbensas tenor questa lescha.

² Ella po sustegnair la scolaziun e la furmaziun supplementara da specialists d'energia, en spezial en il sectur da construcziun.

Art. 49 Perscrutaziun, svilup e demonstraзиun

¹ La Confederaziun promova la perscrutaziun da basa, la perscrutaziun applitgada ed il svilup inicial da novas tecnologias energeticas, en spezial en il sectur da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia, dal transport e da l'accumulaziun d'energia sco er da l'utilisaziun d'energias regenerablas. En quest connex resguarda ella ils basegns dals chantuns e da l'economia.

² Suent aver consultà il chantun da staziunament po ella sustegnair:

- a. implants sco er projects da pilot e da demonstraзиun;
- b. experiments sut cundiziuns realas ed analisas che servan ad examinar ed a giuditgar tecnicas energeticas, ad evaluar mesiras da la politica d'energia u a registrar las datas necessarias.

³ Implants da pilot e da demonstraзиun cun sedia a l'exteriur sco er projects da pilot e da demonstraзиun che vegnan realisads a l'exteriur pon vegnir sustegnids excepziunalmain, sch'els genereschon ina valurisaziun en Svizra.

⁴ La Confederaziun po tschermer ils implants ed ils projects da pilot e da demonstraзиun che duain vegnir sustegnids per part cun ina procedura da concorrenza. Per quest intent po il UFE publitgar appels per inoltrar dumondas davart tscherts temas entaifer in termin fixà. Dumondas tar ils temas ch'èn cuntegnids en ils appels pon vegnir resguardadas durant l'onn respectiv mo, sch'ellas èn vegnidas fatgas en il rom da la procedura da concorrenza ed entaifer il termin fixà.

Art. 50 Utilisaziun da l'energia e da la chalur persa

En il sectur da l'utilisaziun da l'energia e da la chalur persa po la Confederaziun sustegnair mesiras per:

- a. l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- b. l'utilisaziun d'energias regenerablas;
- c. l'utilisaziun da la chalur persa, en spezial d'ovras electricas, da stabiliments per arder ruments, da sereneras, d'implants da servetsch e da stabiliments industrials, sco er la distribuziun da chalur persa en raits da chalur locala e da chalur a distanza.



2. secziun: Finanziaziun

Art. 51 Principis

¹ La Confederaziun po promover las mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 ubain en furma da contribuziuns globalas annualas als chantuns ubain en furma d'agids finanziais per projects singuls. Per projects singuls per realisar las mesiras tenor l'artitgel 50 conceda ella agids finanziais mo en cas excepziunals, en spezial sche:

- a. il project singul è d'impurtanza exemplarica; u
- b. il project singul fa part d'in program da la Confederaziun, cun il qual duai vegnir promovida l'introducziun da novas tecnologias en il martgà.

² Mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 pon vegnir finanziadas en il rom da contribuziuns globalas tenor l'artitgel 34 da la Lescha dals 23 da december 2011¹⁴ davart il CO₂, sche las premissas ch'èn menziunadas là èn ademplantadas.

³ La promoziun tenor l'artitgel 49 alinea 1 sa drizza er per projects singuls tenor la Lescha federala dals 14 da december 2012¹⁵ davart la promoziun da la perscrutaziun e da l'innovaziun.

⁴ Il sustegn tenor l'artitgel 49 alinea 2 ha lieu en furma d'agids finanziais tenor l'artitgel 53.

Art. 52 Contribuziuns globalas

¹ Contribuziuns globalas vegnan mo concedidas, sch'in chantun dispona d'in program da promoziun en il sectur respectiv. Ellas na dastgan betg surpassar il credit annual che vegn permiss dal chantun per la realisaziun dal program da promoziun.

² En il sectur da l'infurmaziun e da la cussegliaziun (art. 47) sco er da la scolaziun e da la furnaziun supplementara (art. 48) vegnan sustegnids en spezial programs per promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia.

³ En il sectur da l'utilisaziun da l'energia e da la chalur persa (art. 50) ston vegnir duvrads almain 50 pertschient da la contribuziun globala ch'è vegnida concedida ad in chantun, per promover mesiras privatas inclusiv la colliaziun a raits da chalur locala e da chalur a distanza novas u existentas. Ultra da quai vegnan mesiras en il sectur dals edifizis sustegnidas mo, sch'il program da promoziun chantunal prevesa l'emissium d'in certificat energetic dals edifizis cun rapport da cussegliaziun; il Cussegl federal regla las excepziuns, en spezial per ils cas ch'ina tala premissa da contribuziun è sproporziunada.

⁴ L'autezza da las contribuziuns globalas als singuls chantuns vegn calculada tenor l'efficacitad dal program da promoziun chantunal e tenor la summa dal credit chantunal. Ils chantuns fan mintga onn in rapport per mauns dal UFE.

⁵ Ils meds finanziais che na vegnan betg utilisads durant l'onn respectiv ston vegnir restituids a la Confederaziun. Empè d'ina restituziun po il UFE permetter il transferiment sin l'onn suandant.

¹⁴ CS 641.71

¹⁵ CS 420.1



⁶ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial las premissas ch'ils chantuns ston ademplir per ch'els survegnian contribuziuns globalas.

Art. 53 Agids finanzials per projects singuls

¹ Agids finanzials per projects singuls vegnan per regla concedids en furma da prestaziuns da daners betg restituiblas. Contribuziuns da gestiun vegnan concedidas mo en cas excepziunals. Il sustegn retroactiv è exclus.

² Ils agids finanzials na dastgan betg surpassar 40 pertschient dals custs imputabels. Ils agids finanzials pon vegnir augmentads excepziunalmain sin 60 pertschient dals custs imputabels. Decisivs per l'excepziun èn la qualitat dal project, l'interess spezial da la Confederaziun e la situaziun finanziaria dal retschavider da l'agid finanziel.

³ Sco custs imputabels valan:

- a. en cas dals agids finanzials tenor l'artitgel 49 alinea 2: ils custs supplementars betg amortisabels envers ils custs per tecnicas convenziunalas;
- b. en cas dals agids finanzials tenor l'artitgel 50: las investiziuns supplementaras envers ils custs per tecnicas convenziunalas;
- c. en cas dals ulteriurs agids finanzials: ils custs effectivs ch'èn resultads e ch'èn absolutamain necessaris per ademplir l'incumbensa en moda effizienta.

⁴ Sch'i vegn fatg in gudogn considerabel cun in project promovì, po la Confederaziun pretender enavos per part u dal tuttafatg l'agid finanziel.

⁵ Il Cussegl federal regla ils detagls; en spezial fixescha el ils criteris per la concessiun d'agids finanzials a projects singuls.

10. chapitel: Cunvegns internaziunalas

Art. 54

¹ Il Cussegl federal po concluder cunvegns internaziunalas che pertutgan il champ d'applicaziun da questa lescha e che n'èn betg suttamessas al referendum.

² El s'engascha per che systems da terzs stadis na sfalsifitgeschian betg il martgà d'energia naziunal e na pericliteschian betg il funcziunament da stabiliments da produenziun indigens.

11. chapitel: Retschertga dals effects ed elavuraziun da datas

Art. 55 Monitoring

¹ Il UFE controlla regularmain, quant enavant che las mesiras da questa lescha han gidà a cuntanscher las valurs directivas tenor ils artitgels 2 e 3, e fa in monitoring detaglià en collavuraziun cun il Secretariat da stadi per l'economia e cun ulteriurs servetschs federals.

² Ils resultats da las controllas ston vegnir publicgads.



³ Il Cussegl federal giuditgescha mintga 5 onns ils effects e l'efficacitad da las mesiras tenor questa lescha e fa in rapport per mauns da l'Assamblea federala davart ils resultats sco er davart la dumonda, quant enavant che las valurs directivas tenor ils artitgels 2 e 3 èn vegnidas cuntanschidas. Sch'i sa mussa che las valurs directivas na pon betg vegnir cuntanschidas, propona el il medem mument las mesiras supplementaras necessarias.

Art. 56 Metter a disposiziun datas

¹ Las infurmaziuns e las datas persunalas che vegnan duvradas per las retschertgas e per il monitoring tenor l'artitgel 55 sco er per evaluaziuns statisticas ston vegnir furnidas sin dumonda al UFE tras:

- a. l'Uffizi federal d'ambient (UFAM);
- b. l'Uffizi federal da traffic;
- c. l'Uffizi federal da vias;
- d. l'Uffizi federal da svilup dal territori;
- e. l'Uffizi federal d'aviatica civila;
- f. la ElCom;
- g. la societad naziunala da raits d'electricitad (art. 18 LPrEl¹⁶);
- h. l'organ executiv;
- i. las interpresas dal provediment d'energia;
- j. ils chantuns e las vischnancas.

² Il Cussegl federal fixescha las infurmaziuns e las datas necessarias.

Art. 57 Obligaziun d'infurmar

¹ Tgi che producescha, importa, metta en circulaziun u maina indrizz, vehichels ed apparats che consumeschan energia, è obligà da dar a las autoritads federalas las infurmaziuns che quellas dovran per preparar, per realisar e per examinar l'efficacitad da las mesiras.

² A las autoritads ston vegnir mess a disposiziun ils documents necessaris, ed i sto vegnir permess ad ellas l'access als stabiliments durant il temp da lavour usità.

Art. 58 Elavuraziun da datas persunalas

¹ En il rom da l'intent da questa lescha pon las autoritads federalas cumpetentas e l'organ executiv tenor l'artitgel 64 elavurar datas persunalas, inclusiv datas ch'èn spezialmain degnas da vegnir protegidas davart sancziuns e las proceduras correspondentas.

² Els pon tegnair en salv questas datas en furma electronica.

¹⁶ CS 734.7



³ Il Cussegl federal fixescha las datas personalas che dastgan vegnir elavuradas e quant ditg che quellas dastgan vegnir tegnidas en salv.

Art. 59 Comunicaziun da datas personalas

¹ Per motivs da la trasparenza e da l'infurmaziun dals consumers finals po il Cussegl federal obligar las interpresas da l'economia d'energia da publitgar datas persunalas anonimadas u da dar vinavant quellas a las autoritads federalas cumpetentas. Ellas pon vegnir obligadas en spezial da publitgar u da dar vinavant las suandantas indicaziuns:

- a. il consum d'electricitad ed il consum da chalur da tut la clientella u da singulas gruppas da clients;
- b. las purschidas en il sectur da las energias regenerablas e da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- c. las mesiras prendidas u planisadas per promover il consum spargnus ed effizient da l'energia sco er l'utilisaziun d'energias indigenas e regenerablas.

² Las autoritads federalas cumpetentas pon publitgar questas datas personalas anonimadas en furma adattada, sche:

- a. quai correspunda ad in interess public; e
- b. las datas na cuntengnan ni secrets da fatschenta ni secrets da fabricaziun.

12. chapitel: Execuziun, cumpetenzas e procedura

Art. 60 Execuziun

¹ Il Cussegl federal exequescha questa lescha.

² Ils chantuns exequeschan ils artitgels 44 alinea 6 e 45; els exequeschan ils artitgels 5, 10, 12, 14, 47 e 48, uschenavant che questas disposiziuns prevesan quai. Sche questas disposiziuns vegnan applitgadas en il rom da l'execuziun d'ina outra lescha federala e sche questa execuziun è attribuida ad in'otra autoritad federala, n'è betg responsabla l'autoritad chantunala, mabain l'autoritad federala ch'è cumpetent tenor questa outra lescha federala. Avant che prender ina decisiun lascha ella vegnir a pled ils chantuns pertutgads.

³ Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas. El po delegar al UFE la cumpetenzza da decretar prescripziuns tecnicas u administrativas.

⁴ Ils chantuns infurmeschan regularmain il DATEC davart lur mesiras executivas.

Art. 61 Taxas

¹ L'incassament da taxas sa drizza tenor l'artitgel 46a da la Lescha dals 21 da mars 1997¹⁷ davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun. Il Cussegl federal

¹⁷ CS 172.010



prevesa en spezial taxas per servetschs che stattan en connex cun la restituziun dal supplement da rait tenor ils artitgels 39–43 da questa lescha.

² Plinavant po el prevair taxas per retschertgas e per controllas.

³ Exceptadas da l'incassament da taxas èn en spezial las activitads d'infurmaziun e da cussegliaziun dal UFE tenor l'artitel 47 alinea 1.

Art. 62 Cumpetenzas da las autoritads federalas e da las dretgiras civilas

¹ Il UFE prenda las mesiras e pronunzia las disposiziuns tenor questa lescha, uschenavant che la Confederaziun è cumpetenta ed uschenavant che questa lescha n'attribuescha betg la cumpetenzza ad in'otra autoritad.

² En enlegientscha cun il chantun pertutgà decida il UFAM davart l'indemnisaziun tenor l'artitel 34.

³ Cun resalva da l'alinea 4 decida la ElCom en cas da dispitas sin basa dals artitgels 15, 16–18 e 73 alineas 4 und 5.

⁴ Las dretgiras civilas giuditgeschan:

- a. dispitas che resultan da cunvegns tenor l'artitel 17 alinea 1;
- b. dispitas che resultan da la relaziun giuridica tranter proprietaris da bains immobigliars d'ina vart e locataris u fittadins da l'otra vart en connex cun il regruppament per l'agen consum.

Art. 63 Cumpetenzas spezialas

¹ Per l'execuziun en ils suandants secturs è cumpetent l'organ executiv tenor l'artitel 64:

- a. garantias d'origin (art. 9);
- b. sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad (art. 19);
- c. indemnisaziun per la furniziun d'electricitad tenor il dretg vertent;
- d. indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica (art. 25);
- e. restituziun dals custs supplementars che resultan da contracts tenor l'artitel 73 alinea 4;
- f. ulteriuras incumbensas delegadas dal Cussegl federal che concernan l'utilisaziun dals meds finansials che derivan dal supplement da rait u che stattan en connex cun las garantias d'origin.

² L'organ executiv prenda las mesiras e pronunzia las disposiziuns necessarias.

³ Davart fatschentas che han en il cas singul u en general ina gronda impurtanza, decida l'organ executiv en enlegientscha cun il UFE.

Art. 64 Organ executiv

¹ L'organ executiv è ina societad affliada da la societad naziunala da raits d'electricitad; quella tegna tut las quotas da l'organ executiv. Ella ha la furma giuridica d'ina



societad anonima da dretg privat cun sedia en Svizra, in'atgna firma e structuradas effizientas.

² Ils commembers dal cussegl d'administraziun e da la direcziun ston esser independents da l'economia d'electricitad, ma dastgan dentant lavarar er per la societad naziunala da raits d'electricitad, sch'els adempleschan questa pretensium d'independenza. L'organ executiv na dastga tegnair naginas quotas d'autras societads e na paja naginas dividendas u valurs monetaras cumparegliablas a la societad naziunala da raits d'electricitad. En il rom da sia activitad executiva na dastga el betg favurisar la societad naziunala da raits d'electricitad e ses acziunaris cumpareglià cun auters petents.

³ Il UFE approscha ils statuts da l'organ executiv e surveglia quest organ. El approscha ultra da quai il preventiv ed il rendaquint da las expensas executivas.

⁴ L'organ executiv è sutta mess a la revisiun ordinaria. Il post da revisiun na sutta metta betg mo a l'organ executiv in rapport detaglià, mabain er al UFE.

⁵ L'organ executiv na sto betg vegnir integrà en il quint annual consolidà da la societad naziunala da raits d'electricitad. Il Cussegl federal po decretar ulteriuras prescripziuns davart il rendaquint.

⁶ L'organ executiv è liberà da tut las taglias directas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

Art. 65 Activitad da l'organ executiv

¹ L'intent e l'incumbensa da l'organ executiv è unicamain l'activitad executiva tenor l'artitgel 63.

² L'organ executiv infurmescha regularmain il UFE davart sia activitad ed al furnescha las infurmaziuns ch'el dovra per ademplir sias incumbensas.

³ Cunter ina indemnisaziun adequata ed uschenavant che quai è necessari metta la societad naziunala da raits d'electricitad a disposiziun a l'organ executiv servetschs globals e dat access a tut las datas ed infurmaziuns ch'el dovra per l'incassament dal supplement da rait e per l'execuziun.

Art. 66 Protesta, protecziun giuridica e recurs d'autoritads

¹ Tar l'organ executiv poi vegnir fatg protesta, entaifer 30 dis suenter la communicaziun, cunter sias disposiziuns concernent il sistem d'indemisaziun per la furniziun d'electricitad (art. 19), l'indemisaziun per la furniziun d'electricitad tenor il dretg vertent e l'indemisaziun unica per implants da fotovoltaica (art. 25). La procedura da protesta è per regla gratuita. Indemisaziuns da partidas na vegnan betg pajadas; en cas evidentamain nuncunvegents poi vegnir divergià da quai.

² Cunter las disposiziuns dal UFE, dal UFAM, da la ECom e da l'organ executiv sco er, en cas tenor l'alinea 1, cunter las decisziuns da protesta da l'organ executiv poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal tenor las disposiziuns generalas davart la giurisdicziun federala.

³ Il UFE è autorisà da far recurs cunter las disposiziuns da las autoritads chantunales applitgond questa lescha e ses decrets executivs.



Art. 67 Engaschament da terzas personas per l'execuziun

¹ Ils servetschs federals cumpetents pon engaschar terzas personas per l'execuziun da las incumbensas respectivas delegadas, en spezial en connex cun:

- a. la premia da martgà per l'electricitad producida en ovras idraulicas grondas tenor l'artitgel 30;
- b. la restituziun dal supplement da rait (art. 39–43);
- c. la realisaziun d'instruments da l'economia da martgà (art. 44 al. 2);
- d. l'elavuraziun da cunvegnas da finamiras (art. 46);
- e. la concepziun, la realisaziun e la coordinaziun da programs che han l'intent da promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er l'utilisaziun d'energias indigenas e regenerablas (art. 47, 48 e 50).

² Las terzas personas engaschadas pon vegnir autorisadas d'incassar taxas a lur favur per las activitads ch'ellas exequeschan en il rom da las incumbensas executivas. Il Cussegl federal decretescha l'urden da taxas.

³ La Confederaziun concluda ina incarica da prestaziun cun las terzas personas engaschadas. En quella vegn sto vegnir fixà en spezial il suandant:

- a. il gener, la dimensiun e l'indemnisaziun da prestaziuns che ston vegnir furnidas da terzas personas;
- b. las modalitads per rapports periodics, per la controlla da qualitad, per la budgetaziun e per il rendaint;
- c. l'incassament d'eventualas taxas.

⁴ Per las incumbensas delegadas èn las terzas personas suttamessas a la surveglianza da la Confederaziun.

⁵ Il UFE po engaschar terzas personas per incumbensas d'examinaziun, da controlla e da surveglianza.

Art. 68 Secret d'uffizi

Tut las personas ch'èn incaricadas cun l'execuziun da questa lescha èn suttamessas al secret d'uffizi.

Art. 69 Expropriaziun

¹ Per construir stabiliments d'interess public che servan ad explotar geotermia u idrocarbons, ad accumular energia u ad utilizar ed a distribuir chalur persa, pon ils chantuns far expropriaziuns u delegar quest dretg a terzas personas.

² En lur prescripziuns pon ils chantuns declerar che la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930¹⁸ davart l'expropriaziun saja applitgabla. Els prevesan ch'il president da la Cumissiuun federala da stimaziun possia permetter la procedura scursanida, sche las personas ch'èn pertutgadas da l'expropriaziun pon vegnir determinadas exactamain.



³ Per stabiliments tenor l'alinea 1 che sa chattan sin il territori da plirs chantuns, po il dretg d'expropriaziun vegnir dumandà tenor la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930 davart l'expropriaziun.

13. chapitel: Disposiziuns penalas

Art. 70 Surpassaments

¹ Cun ina multa fin a 100 000 francs vegn chastia, tgi che fa intenziunadamain il suandant:

- a. violescha prescripziuns davart la garanzia d'origin, davart la contabilitad d'electricidad e davart la designaziun d'electricidad (art. 9);
- b. fa indicaziuns faussas u incumpletas en il rom dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricidad (art. 19), da l'indemnisaziun unica (art. 25) u da las contribuziuns d'investiziun (art. 26 e 27);
- c. fa indicaziuns faussas u incumpletas en connex cun la premia da martgà per l'electricidad producida en ovras idraulicas grondas (art. 30 e 31);
- d. fa indicaziuns faussas u incumpletas en il rom da l'incassament dal supplement da rait (art. 35), da la restituziun dal supplement da rait (art. 39–43) u en connex cun la cunvegna da finamiras concludida per la restituziun dal supplement da rait (art. 40 lit. a e 41);
- e. violescha prescripziuns davart stabiliments, vehichels ed apparats producids en seria (art. 44);
- f. refusa da dar a l'autoridad cumpetenta las infurmaziuns dumandadas u fa indicaziuns faussas u incumpletas (art. 57);
- g. cuntrafa ad ina prescripziun executiva, da la quala il surpassament è vegni declarà sco chastiabel, u cuntrafa ad ina disposiziun ch'è vegnida pronunziada cunter el sut la smanatscha d'in chasti tenor quest artitgel.

² Sch'il malfatg vegn commess per negligientscha, è il chasti ina multa fin a 20 000 francs.

Art. 71 Persecuziun e giudicament

¹ La persecuziun ed il giudicament da cuntravenziuns cunter questa lescha sa drizzan tenor la Lescha federala dals 22 da mars 1974¹⁹ davart il dretg penal administrativ (DPA). L'autoridad cumpetenta è il UFE.

² Sch'ina multa da maximalmain 20 000 francs vegn en consideraziun e sche la retschertga da las personas chastiablas tenor l'artitgel 6 DPA pretendess mesiras d'inquisiziun che fissan sproporzionadas en vista al chasti scadi, po l'autoridad desister da perseguir questas personas e sentenziar – empè dad ellas – l'interpresa (art. 7 DPA) da pajar la multa.

¹⁹ CS 313.0



14. chapitel: Disposiziuns finalas

Art. 72 Disposiziuns transitoricas tar il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad e tar il supplement da rait

¹ Ils gestiunaris da stabiliments che survegnan, il mument da l'entrada en vigur da questa lescha, gia ina indemnisaziun tenor il dretg vertent (art. 7a da la Lescha d'energia dals 26 da zercladur 1998²⁰), han vinavant il dretg da tala. Per il manaschi current vala il dretg nov; il Cussegl federal po prevair regulaziuns divergentas, sche quai è inditgà sin basa d'interess degns da vegnir protegids dals gestiunaris.

² Per gestiunaris, als quals l'indemnisaziun è vegnida garantida avant l'entrada en vigur da questa lescha (decisiun positiva), na valan las suandantas novaziuns betg:

- a. las exclusiuns tenor l'artitgel 19 alinea 4:
 1. d'ovras idraulicas cun ina prestaziun da main che 1 MW,
 2. d'implants da fotovoltaica cun ina prestaziun da main che 30 kW,
 3. da tscherts implants da biomassa;
- b. la restricziun da la participaziun al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad per stabiliments novs ed uschia l'exclusiun d'engrondiments u da renovaziuns considerablas dals stabiliments;
- c. il 1. da schaner 2013 sco data da referenza per il stabiliment nov.

³ Per gestiunaris e per projectaders che n'han survegnì nagina decisiva positiva fin a l'entrada en vigur da questa lescha, en spezial per quels che han survegnì la communicaziun che lur stabiliment saja sin la glista da spetga (avis d'inscripziun sin la glista da spetga), vala il dretg nov, er sche lur stabiliment è gia en funcziun il mument da l'entrada en vigur da questa lescha. Els na pon betg sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, sch'els èn exclus da tal tenor l'artitgel 19. Tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 25, 26 u 27, po dumandar empè da quai ina indemnisaziun unica u in'otra contribuziun d'investiziun.

⁴ Tgi che ha in dretg tenor l'artitgel 19 ed ha survegnì in avis d'inscripziun sin la glista da spetga fin ils 31 da fanadur 2013, po sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitad, er sche ses stabiliment è vegni mess en funcziun avant il 1. da schaner 2013.

⁵ Ils gestiunaris che han gia survegnì ina indemnisaziun tenor il dretg vertent (al. 1) èn libers da decider, sch'els vulan sa participar a la comercialisaziun directa tenor l'artitgel 21 u betg. A quels che na sa participeschan betg, sto vegnir indemnisà il pretsch da martgà da referenza plus la premia per la furniziun d'electricitad. Il Cussegl federal po limitar la durada da quest dretg d'eleger ed uschia er da quest gener d'indemnisaziun.

⁶ Il supplement da rait crescha l'onni suenter l'entrada en vigur da questa lescha sin il maximum da 2,3 raps/kWh e resta sin quest nivel, fin ch'il basegn da meds finansials sa reducescha en consequenza da la scadenza dals sustegns tenor l'artitgel 38. Suenter è il Cussegl federal competent per fixar il supplement da rait tenor ils basegns

²⁰ CULF 2007 3425



(art. 35 al. 3). Sche questa lescha entra en vigur suenter il 1. da fanadur d'in onn, na crescha il supplement da rait betg l'onn suandant, mabain pir in onn pli tard sin il maximum da 2,3 raps/kWh.

Art. 73 Disposiziuns transitoricas tar autras utilisaziuns dal supplement da rait

¹ Per tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 26 e 27 ed ha survegni in avis d'inscripziun sin la glista da spetga avant l'entrada en vigur da questa lescha, na vala la prescripziun davart il cumenzament da las lavurs da construcziun tenor l'artitgel 28 betg, sch'il stabiliment è gia construi.

² Per tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 25, 26 e 27 ed ha survegni in avis d'inscripziun sin la glista da spetga fin ils 31 da fanadur 2013, na vala l'artitgel 24 alinea 3 betg.

³ Tgi che ha survegni, tranter il 1. d'avust 2013 e l'entrada en vigur da questa lescha, ina decisiun da princip lianta concernent la concessiun d'ina garanzia en l'autezza da 50 pertschient dals custs d'investiziun per segirar las ristgas da stabiliments da geotermia, po dumandar il UFE, entaifer 6 mais suenter l'entrada en vigur da questa lescha, che la decisiun da princip vegnia giuditgada da nov tenor il dretg nov. I n'exista nagin dretg sin in augment da la garanzia.

⁴ Per contracts existents tranter ils gestiunaris da raits ed ils producents independents per la retratga d'electricidad da stabiliments che utiliseschan energias regenerablas (finanziaziun dals custs supplementars), valan las cundiziuns da colliaziun tenor l'artitgel 7 dal dretg vertent en la versiun dals 26 da zercladur 1998²¹:

- a. per ovras idraulicas fin ils 31 da december 2035;
- b. per tut ils ulteriurs stabiliments fin ils 31 da december 2025.

⁵ En cas da contracts tenor l'alinea 4, che reglan la retratga d'electricidad d'ovras idraulicas, po la ElCom reducir adequatamain l'indemnisaziun da cas a cas, sch'igl exista ina disproporziun evidenta tranter il pretsch d'acquist ed ils custs da producciun.

Art. 74 Disposiziuns transitoricas tar il Fond per il supplement da rait, tar l'organ executiv e tar las cumpetenzas

¹ Il Fond per il supplement da rait sto vegnir constitui tenor l'artitgel 37 entaifer 1 onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha. La purtadra vertenta sto vegnir schliada ed ils meds finansials accumulads ston vegnir transferids cumplainamain al nov Fond.

² Las autoritads federalas, che daventan da nov cumpetentas tras questa lescha, cumenzan cun lur incumbensas immediatamain suenter l'entrada en vigur da questa lescha e vegnan sustegnidas da la societad naziunala da raits d'electricidad, usche-navant che quella era cumpetenta tenor il dretg vertent.

²¹ CULF 1999 197



³ L'organ executiv sto vegnir constitui tenor l'artitgel 64 entaifer 1 onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha. La societad nazionala da raits d'electricitad al deleghescha la represchentanza en ils gremis correspondents en il sector da las garantias d'origin ed al surlascha gratuitamain ils apparats, ils instruments da lavur e l'infrastructura mobila da l'anteriura unitad executiva en il sector da l'execuziun. Il transferiment dals dretgs, da las obligaziuns e da las valurs sco er las inscripziuns en il register funsil, en il register da commerzi ed en auters registers publics en connex cun la constituiun èn exceptads da taglias e da taxas. Il Cussegl federal po decretar ulteriuras disposiziuns davart il process da separaziun e da constituiun. Las expensas che resultan en connex cun quest process ston vegnir approvadas dal UFE.

⁴ L'organ executiv exequescha sias competenzas (art. 63) uschespert ch'el è constitui. Fin lura vala l'urden da competenzas tenor il dretg vertent.

⁵ Disputas ch'èn resultatadas da proceduras, per las qualas l'urden da competenzas valeva tenor il dretg vertent, vegnan giuditgadas da la ElCom, uschenavant ch'ella era competenta tenor l'urden vertent.

Art. 75 Disposiziun transitorica tar la restituziun dal supplement da rait

Per consuments finals che han fatg ina cuvegna da finamiras tenor il dretg vertent scada, per las periodas da restituziun suenter l'entrada en vigur da questa lescha, l'obligaziun d'investir almain 20 pertschient da la summa da restituziun per mesiras da l'effizienz energetica.

Art. 76 Aboliziun e midada d'auters decrets

L'aboliziun e la midada d'auters decrets vegnan regladas en l'aggiunta.

Art. 77 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.



Aboliziun e midada d'auters decrets

I

La Lescha d'energia dals 26 da zercladur 1998²² vegn abolida.

II

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

1. Lescha federala dals 17 da zercladur 2005²³ davart il Tribunal federal

Art. 83 lit. w

Il recurs è inadmissibel cunter:

- w. decisions en il sector dal dretg d'electricitad concernent l'approvaziun dals plans d'implants electricics da current ferm e da current lev e concernent l'expropriaziun dals dretgs necessaris per construir e per manar tals implants, sch'i na sa tschentan naginas dumondas giuridicas d'importanza fundamentala.

2. Lescha dals 23 da december 2011²⁴ davart il CO₂

Art. 2 al. 1

¹ Carburants èn purtaders d'energia fossila che vegnan utilisads per la produczion da chalur e da glisch, per la produczion d'electricitad en stabiliments termics u per la gestiun d'implants che cumbineschan chalur e forza (implants CCF).

²² CULF 1999 197, 2004 4719, 2006 2197, 2007 3425, 2008 775, 2010 4285 5061 5065, 2012 3231

²³ CS 173.110

²⁴ CS 641.71



Titel da classificaziun avant l'art. 10

2. secziun:

Tar autos da persunas, tar autos da furniziun e tar camiuns a sella levs

Art. 10 Princip

¹ Las emissiuns da CO₂ d'autos da persunas che vegnan mess en circulaziun per l'emprima giada, ston vegnir reducidas fin la fin da l'onn 2015 a 130 g CO₂/km en media e fin la fin da l'onn 2020 a 95 g CO₂/km en media.

² Las emissiuns da CO₂ d'autos da furniziun e da camiuns a sella cun in pais total maximal da 3,50 t (camiuns a sella levs) che vegnan mess en circulaziun per l'emprima giada, ston vegnir reducidas fin la fin da l'onn 2020 a 147 g CO₂/km en media.

³ Per quest intent sto mintga importader u producent da vehichels tenor ils alineas 1 e 2 (en quai che suonda: vehichels) reducir, tenor sia finamira individuala (art. 11), las emissiuns da CO₂ en media dals vehichels importads u producs en Svizra che vegnan mess en circulaziun per l'emprima giada durant l'onn respectiv.

Art. 10a Finamiras intermediaras, facilitaziuns ed excepziuns

¹ Supplementarmain a las finamiras tenor l'artitgel 10 po il Cussegl federal prevair finamiras intermediaras liantas.

² Per la midada a novas finamiras po el prevair disposiziuns spezialas che facilite-schan da cuntanscher las finamiras durant in temp limità.

³ El po excluder tsherts vehichels dal champ d'applicaziun da las prescripziuns davart la reducziun da las emissiuns da CO₂.

⁴ En quest connex resguarda el las prescripziuns da l'Uniun europeica.

Art. 10b Rapports e propostas per reducir vinavant las emissiuns da CO₂

¹ Il Cussegl federal rapporta a l'Assamblea federala per l'emprima giada l'onn 2016 e lura mintga 3 onns, quant enavant che las finamiras tenor l'artitgel 10 sco er las finamiras intermediaras tenor l'artitgel 10a alinea 1 èn vegnidas cuntanschidas.

² El suttametta a l'Assamblea federala a temp propostas per reducir vinavant las emissiuns da CO₂ da vehichels suenter l'onn 2020. En quest connex resguarda el las prescripziuns da l'Uniun europeica.

Art. 11 Finamira individuala

¹ Il Cussegl federal fixescha ina metoda da calculaziun che permetta da determinar la finamira individuala per mintga importader u producent da vehichels. La calculaziun sa referescha als vehichels da l'importader u dal producent ch'èn vegnids mess en circulaziun per l'emprima giada durant l'onn respectiv (parc da vehichels novs). En quest connex furman d'ina vart ils autos da persunas e da l'autra vart ils autos da furniziun ed ils camiuns a sella levs mintgamai in parc da vehichels novs.



² Per fixar la metoda da calculaziun resguarda il Cussegl federal en spezial:

- a. las caracteristicas dals vehichels importads u producids en Svizra, sco il pais da vid, la surfatscha da basa u las innovaziuns ecologicas;
- b. las prescripziuns da l'Uniun europeica.

³ Ils importaders ed ils producents pon s'associar a cuminanzas d'emissiun. Per ina cuminanza d'emissiun valan ils medems dretgs e las medemas obligaziuns sco per in singul importader u producent.

⁴ Sche maximalmain 49 autos da personas respectivamain maximalmain tschintg autos da furniziun u camiuns a sella levs dals vehichels ch'in importader u in producent ha importà u produci en Svizra vegnan mess en circulaziun per l'emprima giada mintga onn, vegn la finamira individuala fixada per mintga singul vehichel a maun da la metoda da calculaziun tenor l'alinea 1.

Art. 12 Calculaziun da la finamira individuala e da las emissiuns da CO₂ en media

¹ A la fin da mintga onn calculescha l'Uffizi federal d'energia per mintga importader u producent:

- a. la finamira individuala;
- b. las emissiuns da CO₂ en media dal parc da vehichels novs respectiv.

² Il Cussegl federal fixescha tge indicaziuns ch'ils importaders u ils producents da vehichels che n'han nagina approvaziun tenor tip, ston furnir per las calculaziuns tenor l'alinea 1. Per la calculaziun tenor l'alinea 1 litera b po el fixar ina valor d'emissiun pauschala per il cas che las indicaziuns na vegnan betg inoltradas entaifer in tschert termin.

³ Il Cussegl federal po fixar, quant enavant ch'i vegn tegnì quint spezialmain da vehichels cun emissiuns da CO₂ fitg bassas tar la calculaziun tenor l'alinea 1 litera b.

Art. 13 Sancziun en cas d'in surpassament da la finamira individuala

¹ Sche las emissiuns da CO₂ en media dal parc da vehichels novs d'in importader u d'in producent surpassan la finamira individuala, sto l'importader u il producent pajar a la Confederaziun las suandantas summas per mintga vehichel ch'è vegni mess en circulaziun per l'emprima giada durant l'onn chalendar respectiv:

- a. per ils onns 2017–2018:
 1. per l'emprim gram CO₂/km sur la finamira individuala: tranter 5.00 ed 8.00 francs,
 2. per il segund gram CO₂/km sur la finamira individuala: tranter 15.00 e 24.00 francs,
 3. per il terz gram CO₂/km sur la finamira individuala: tranter 25.00 e 40.00 francs,



4. per il quart e per mintga ulteriur gram CO₂/km sur la finamira individuala: tranter 95.00 e 152.00 francs;
 - b. a partir dal 1. da schaner 2019: per mintga gram CO₂/km sur la finamira individuala: tranter 95.00 e 152.00 francs.

² Las summas tenor l'alinea 1 vegnan fixadas annualmain da nov. Il Cussegl federal regla la metoda per fixar questas summas. Per quest intent sa drizza el tenor las summas che valan en l'Uniun europeica e tenor il curs da stgomi. Las summas vegnan mintgamai calculadas e publighadas avant il cumenzament da l'onn respectiv tras il Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun.

³ Per ils importaders ed ils producents tenor l'artitgel 11 alinea 4 valan las summas tenor ils alineas 1 e 2 per mintga singul vehichel, dal qual las emissiuns da CO₂ surpassan la finamira individuala. Sche importaders e producents tenor l'artitgel 11 alinea 4 fissan dischavantagiads envers auters importaders u producents en consequenza da tschertas disposiziuns tenor l'artitgel 10a pervia da las reglas spezialas che valan per els per fixar la finamira individuala, po il Cussegl federal reducir la sancziun per ils pertutgads.

⁴ Ils commembers da cuminanzas d'emissiun stattan buns solidaricamain.

⁵ Dal rest valan ils artitgels 10 ed 11 da la Lescha federala dals 21 da zercladur 1996²⁵ davart la taglia sin il petroli tenor il senn.

⁶ Il Cussegl federal po prevoir l'obligaziun d'inditgar en ils documents da vendita da vehichels la summa che stuess vegnir pajada a norma dals alineas 1–3, sche la sancziun vegniss fixada sin basa da las emissiuns da CO₂ dal singul vehichel.

Art. 22 al. 4 frasa introductiva (concerna mo il text franzos) e lit. b

⁴ Sco centralas valan stabiliments che produceschan mo electricitad u a medem temp er chalur or da purtaders d'energia fossila. Stabiliments da la segunda categoria èn considerads, sch'els:

- b. èn concepids primarmain per la produenziun da chalur ed han ina prestaziun termica da combustium da passa 125 megawatts.

Titel da classificaziun avant l'art. 29

5. chapitel: Taxa da CO₂

1. secziun: Incassament da la taxa



Titel da classificaziun avant l'art. 31

2. secziun: Restituziun da la taxa da CO₂ ad interpresas che s'obligheschan da reducir las emissiuns da gas cun effect da serra

Art. 31 titel, al. 1, 3 frasa introductiva e 4

Obligaziun da reducir las emissiuns da gas cun effect da serra

¹ Ad interpresas da tscherts secturs economic vegn restituida la taxa da CO₂ sin dumonda, sch'ellas s'obligheschan envers la Confederaziun da reducir las emissiuns da gas cun effect da serra fin l'onn 2020 en ina tscherta dimensiun (obligaziun da reduenziun) e sutmettan annualmain in rapport en chaussa.

³ La dimensiun da l'obligaziun da reduenziun sa basa en spezial:

⁴ Il Cussegl federal fixescha, quant enavant che las interpresas pon ademplir lur obligaziun da reduenziun tras la consegna da certificats da reduenziun da las emissiuns.

Art. 31a Interpresas che han in'obligaziun da reduenziun e che mainan implants CCF

¹ L'obligaziun da reduenziun vegn adattada sin dumonda per interpresas che:

- a. mainan in implant CCF che ademplescha las pretensiuns tenor l'artitgel 32a; e
- b. produceschan – en ina dimensiun fixada dal Cussegl federal – electricitad supplementara cumpareglià cun l'onn da referenza 2012, che vegn utilisada ordaifer l'interpresa.

² 40 pertschient da la taxa da CO₂ sin carburants che vegnan utilisads cumprovadamain per producir l'electricitad tenor l'alinea 1, vegnan restituids en quest cas mo, sche l'interpresa cumprova a la Confederaziun ch'ella ha prendi mesiras en la dimensiun da quests meds finansials per augmentar sia atgna effizienz energetica u l'effizienz energetica d'interpresas u da stabiliments che retiran electricitad u chalur da l'implant CCF.

³ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial:

- a. tge mesiras d'effizienz che dattan il dretg a la restituziun;
- b. il temp, entaifer il qual las mesiras d'effizienz ston vegnir prendidas; e
- c. ils rapports.

⁴ Summas da taxas che na vegnan betg restituidas, perquai che las premissas tenor l'alinea 2 na vegnan betg ademplidas, vegnan repartidas a la populaziun ed a l'economia tenor l'artitgel 36.



Lescha d'energia

Art. 32 al. 1

¹ Las interpresas tenor l'artitgel 31 che n'observan betg lur obligaziun da reducziun envers la Confederaziun, ston pajar a tala ina contribuziun da 125 francs per mintga tonna CO₂eq emessa da memia.

Titel da classificaziun avant l'art. 32a

3. secziun: Restituziun da la taxa da CO₂ a gestiunaris d'implants CCF che na sa participeschon betg al SSQE [sistem per il stgomi da quotas d'emissions] e che n'han er betg surpiglià in'obligaziun da reducziun

Art. 32a Gestiunaris d'implants CCF che han il dretg da restituziuns

¹ A gestiunaris d'implants CCF che na sa participeschon betg al SSQE e che n'han er betg surpiglià in'obligaziun da reducziun, vegn restituida ina part da la taxa da CO₂ a norma da l'artitgel 32b, sche l'implant:

- a. è concepì primarmain per la produziun da chalur;
- b. ademplescha las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas u d'auter gener.

² Il Cussegl federal fixescha las limitas da prestaziun sco er las pretensiuns minimalas.

Art. 32b Dimensiun e premissas da la restituziun parziala

¹ Restituids vegnan sin dumonda en mintga cas 60 pertschient da la taxa da CO₂ sin carburants, ch'èn vegnids utilisads cumprovadain per producir electricitad.

² Ils 40 pertschient restants vegnan restituids mo, sch'il gestiunari cumprova a la Confederaziun ch'el ha prendì mesiras en la dimensiun da quests meds finanziaus per augmentar sia atgna effizienz energetica u l'effizienz energetica d'interpresas u da stabiliments che retiran electricitad u chalur da l'implant CCF.

³ Il Cussegl federal regla ils detagls analogamain a l'artitgel 31a alinea 3. Per las summas da taxas che na pon betg vegnir restituidas vala l'artitgel 31a alinea 4.

Titel da classificaziun avant l'art. 32c

4. secziun: Restituziun da la taxa da CO₂ en cas d'ina utilisaziun per intents betg energetics

Art. 32c

A persunas che cumprovan d'avair utilisà carburants per intents betg energetics, vegn restituida la taxa da CO₂ sin quests carburants sin dumonda.



Titel da classificaziun avant l'art. 33

5. secziun: Procedura

Art. 33 titel

aboli

Art. 34 Reducziun da las emissiuns da CO₂ d'edifizis

¹ In terz dal retgav da la taxa da CO₂, maximalmain dentant 450 milliuns francs per onn, vegn utilisà per mesiras che duain reducir a lunga vista las emissiuns da CO₂ d'edifizis, inclusiv la reducziun dal consum d'electricitad durant il mez onn d'enviern. Per quest intent conceda la Confederaziun als chantuns contribuziuns globalas a favur da mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 da la Lescha d'energia dals 30 da settember 2016²⁶ (LEn).

² Per reducir a lunga vista las emissiuns da CO₂ d'edifizis sustegna la Confederaziun projects che utiliseschan directamain la geotermia per producir chalur. Per quest intent impunda ella ina pitschna part dals meds finanzials previs en l'alineia 1, maximalmain dentant 30 milliuns francs. Il Cussegl federal fixescha ils criteris ed ils detags dal sustegn sco er la summa maximala annuala dals agids finanzials.

³ Las contribuziuns globalas vegnan pajadas tenor l'artitgel 52 LEn resguardond las suandantas particularitads:

- a. en cumplettaziun da las premissas da l'artitgel 52 LEn vegnan las contribuziuns globalas pajadas mo a chantuns che disponan da programs per la promozium da sanaziuns energeticas dals mirs exteriurs dals edifizis e da lur installaziuns tecnicas sco er per il remplazzament da stgaudaments electricis da resistenza u da stgaudaments dad ieli, e che garanteschon per ina realisaziun armonisada;
- b. en divergenza da l'artitgel 52 alineia 1 LEn vegnan las contribuziuns globalas divididas en ina contribuziun da basa per abitant ed ina contribuziun complementara. La contribuziun da basa per abitant importa maximalmain 30 perentschient dals meds finanzials disponibels. La contribuziun complementara na dastga betg esser pli auta ch'el dubel dal credit annual ch'el chantun deliberscha per realisar ses program.

⁴ Sch'ils meds finanzials disponibels tenor l'alineia 1 na vegnan betg exaurids, vegnan els repartids a la populaziun ed a l'economia tenor l'artitgel 36.

Art. 44 titel

Indicaziuns faussas davart vehichels

²⁶ Fegl uffizial federal 2016 7683



Art. 49a Disposiziuns transitoricas tar la midada dals 30 da settember 2016

¹ Per autos da furniziun e per camiuns a sella levs ston ils rapports tenor l'artitgel 10b alinea 1 vegnir suttamess per l'emprima giada l'onn 2019.

² Il retgav lià or da la taxa da CO₂, che vegn incassada tenor l'artitgel 34 en la versiun dals 23 da december 2011²⁷ fin a l'entrada en vigur dals 30 da settember 2016, ma betg utilisada, vegn utilisà tenor il dretg nov.

³ Il retgav lià da l'onn 2017 tenor l'artitgel 34 po vegnir utilisà fin ad ina summa da 100 milliuns francs en il rom da l'artitgel 34 alinea 3 litera a en la versiun dals 23 da december 2011. Ultra da quai pon vegnir restituids als chantuns custs d'execuziun che resultan, perquai che las cunvegna da program vegnan remplazzadas anticipadamain cun contribuiziuns globalas.

3. Lescha federala dals 14 da december 1990²⁸ davart la taglia federala directa

Art. 32 al. 2 segunda e terza frasa e 2^{bis}

² ... Il Departament federal da finanzas fixescha tge investiziuns destinadas a spargnar energia ed a proteger l'ambient che pon vegnir tractadas da medema maniera sco ils custs da mantegniment. Il medem status sco ils custs da mantegniment han er ils custs da demoliziun en vista a la construcziun d'in edifizis compensatoric.

^{2bis} Ils custs d'investiziun tenor l'alinea 2 segunda frasa ed ils custs da demoliziun en vista a la construcziun d'in edifizis compensatoric pon vegnir deducids durant las duas periodas fiscalas suandantas, sch'els na pon betg vegnir resguardads cumplainamain en la perioda fiscala currenta, en la quala els èn resultads.

4. Lescha federala dals 14 da december 1990²⁹ davart l'armonisaziun da la taglia directa dals chantuns e da las vischnancas

Art. 9 al. 3 lit. a e 3^{bis}

³ En cas d'immobiglias privatas pon vegnir deducids ils custs da mantegniment, ils custs per reparar immobiglias acquistadas da nov, las premias d'assicuranza ed ils custs d'administraziun tras terzas persunas. Plinavant pon ils chantuns prevair deducziuns per la protecziun da l'ambient, per spargnar energia e per la tgira da monuments. Per questas trais ultimas deducziuns vala la suandanta regulaziun:

- a. en collavuraziun cun ils chantuns fixescha il Departament federal da finanzas tge investiziuns destinadas a spargnar energia ed a proteger l'ambient che pon vegnir tractadas da medema maniera sco ils custs da mantegniment;

²⁷ CULF 2012 6989

²⁸ CS 642.11

²⁹ CS 642.14



il medem status sco ils custs da mantegniment han er ils custs da demoliziun en vista a la construcziun d'in edifizis cumpensatoric;

^{3bis} Las investiziuns ed ils custs da demoliziun en vista a la construcziun d'in edifizis cumpensatoric tenor l'alinea 3 litera a pon vegnir deducids durant las duas periodas fiscalas suandantas, sch'els na pon betg vegnir resguardads cumplainamain en la perioda fiscala currenta, en la quala els èn resultads.

Art. 72v Adattaziun da la legislaziun chantunala a la midada dals 30 da settember 2016

¹ Ils chantuns adatteschan lur legislaziun a la midada da l'artitgel 9 alineas 3 litera a e ^{3bis} entaifer 2 onns suenter l'entrada en vigur da la midada dals 30 da settember 2016.

² Suenter la scadenza da quest termin è directamain applitgabel l'artitgel 9 alineas 3 litera a e ^{3bis}, sch'il dretg fiscal chantunal cuntrafa a questas disposiziuns.

5. Lescha federala dals 22 da zercladur 1979³⁰ davart la planisaziun dal territori

Art. 6 al. 2 lit. b^{bis} e 3 lit. b–b^{ter}

² Preparond lur plans directivs elavuran ils chantuns las basas, en las qualas els fixe-schan tge territoris ch'èn:

^{b^{bis}}. adattads per la produenziun d'electricitad or d'energias regenerablas;

³ En las basas descrivan ils chantuns er il stadi ed il svilup vertent:

b. dal traffic;

^{b^{bis}}. dal provediment, en spezial cun electricitad or d'energias regenerablas;

^{b^{ter}}. dals edifizis e stabiliments publics;

Art. 8b Plan directiv en il sector da l'energia

Il plan directiv designescha ils territoris ed ils trajects d'auas ch'èn adattads per l'utilisaziun d'energias regenerablas.

6. Lescha dals 22 da december 1916³¹ davart il dretg da las auas

Art. 60 al. 3^{ter}

^{3ter} Per projects che sa restrenschan ad in territori limità che concernan paucas personas pertutgadas cleramain identifitgablas e che han tut en tut mo pitschnas consequenzas, è da prevair ina procedura

³⁰ CS 700

³¹ CS 721.80



Lescha d'energia

simplifitgada. Sch'ils chantuns desistan d'ina publicaziun tenor l'alinea 2, procuran els che las persunas pertutgadas possian tuttina far valair lur dretgs.

7. Lescha federala dals 21 da mars 2003³² davart l'energia nucleara

Art. 9 Retractament

¹ Ils elements combustibels utilisads ston vegnir dismiss sco ruments radioactivs. Els na dastgan betg vegnir retractads u exportads per intents da retractament.

² Il Cussegl federal po prevar excepziuns per intents da perscrutaziun.

Art. 12 titel (concerna mo il text franzos) ed al. 1

¹ Tgi che vul construir u manar in'ovra nucleara, dovra ina permissiun generala dal Cussegl federal. Resalvà resta l'artitgel 12a.

Art. 12a Scumond da conceder ina permissiun generala per ovras nuclearas
Permissiuns generalas per construir ovras nuclearas na dastgan betg vegnir concedidas.

Art. 74a Rapports davart il svilup da la tecnologia nucleara

Il Cussegl federal rapporta regularmain a l'Assamblea federala davart il svilup da la tecnologia nucleara.

Art. 106 al. 1^{bis} e 4

^{1bis} Permissiuns generalas per midadas d'ovras nuclearas existentas na dastgan betg vegnir concedidas.

⁴ *aboli*



8. Lescha dals 24 da zercladur 1902³³ davart ils implants electricics

Integrar avant il titel da classificaziun dal chapitel II

Art. 3a

¹ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns davart l'incassament da taxas adequatas per disposiziuns, per controllas e per servetschs da l'administraziun federala e da l'Inspecturat federal d'installaziuns a current ferm (Inspecturat).

² El regla l'incassament da taxas, en spezial:

- a. la procedura per incassar taxas;
- b. l'autezza da las taxas;
- c. la responsabladad en cas che pliras personas èn obligadas da pajar taxas;
- d. la surannaziun da pretensiuns da taxas.

³ Reglond las taxas observa il Cussegl federal il princip d'equivalenza ed il princip da la cuvrida dals custs.

⁴ El po prevar excepziuns da l'incassament da taxas, sche quai è giustifitgà tras in interess public predominant envers la disposiziun u envers il servetsch.

Art. 16 al. 2 lit. a e 5

² L'autorità d'approvaziun è:

- a. l'Inspecturat;

⁵ L'approvaziun dals plans da projects che han consequenzas considerablas per il spazi e per l'ambient premetta da princip ch'i saja avant maun in plan sectorial tenor la Lescha federala dals 22 da zercladur 1979³⁴ davart la planisaziun dal territori. Quest plan sectorial sto vegnir elavurà entaifer 2 onns. Il Cussegl federal fixescha ils termins per ils singuls pass da la procedura.

Art. 16a^{bis}

¹ Il tractament d'ina procedura d'approvaziun dals plans na dastga betg durar dapli che 2 onns.

² Il Cussegl federal fixescha ils termins per ils singuls pass da la procedura.

³³ CS 734.0

³⁴ CS 700



9. Lescha federala dals 23 da mars 2007³⁵ davart il provediment d'electricitad

Art. 6 al. 4 e 7

⁴ Per fixar la componenta da la tariffa per l'utilisaziun da la rait valan ils artitgels 14 e 15. Per la componenta da la tariffa concernent la furniziun d'energia sto il gestiunari da la rait manar ina contabilitad per unitad d'imputaziun. La circumstanza che consuments finals fixs furneschan er energia, na dastga betg vegnir resguardada per fixar la componenta da la tariffa concernent la furniziun d'energia.

⁷ Per il regruppament per l'agen consum valan ils artitgels 17 e 18 da la Lescha d'energia dals 30 da settember 2016³⁶.

Art. 7³⁷ al. 3 e 5

³ Per fixar la componenta da la tariffa per l'utilisaziun da la rait valan ils artitgels 14 e 15. Per la componenta da la tariffa concernent la furniziun d'energia sto il gestiunari da la rait manar ina contabilitad per unitad d'imputaziun. La circumstanza che consuments finals, che na fan nagin diever da lur access a la rait, furneschan eventualmain er energia, na dastga betg vegnir resguardada per fixar la componenta da la tariffa concernent la furniziun d'energia.

⁵ Per il regruppament per l'agen consum valan ils artitgels 17 e 18 da la Lescha d'energia dals 30 da settember 2016³⁸.

Art. 14 al. 3 lit. c ed e

³ Per fixar las tariffas d'utilisaziun da la rait vala il suandant:

- c. ellas ston s'orientar al profil da retratga, ed en la rait dal gestiunari d'ina la rait ston ellas esser unitaras per il nivel da tensiun e per la gruppa da clientela;
- e. ellas ston tegnair quint da las finamiras da l'effizienz areguard l'infrastructura da rait ed areguard l'utilisaziun da l'electricitad.

Art. 15 al. 1 e 2 emprima frasa

¹ Sco custs imputabels valan ils custs da gestiun e da chapital d'ina rait segira, effizacia ed effizienta. Els cuntengnan in gudogn da gestiun adequat. Ils custs da gestiun e da chapital da sistems da mesiraziun intelligents installads tar il consumet final e prescrits tras lescha valan adina sco custs imputabels.

² Sco custs da gestiun valan ils custs per las prestaziuns che stattan en connex direct cun la gestiun da las raits respectivamain dals sistems da mesiraziun intelligents installads tar il consumet final. ...

³⁵ CS 734.7

³⁶ Fegl uffizial federal 2016 7683

³⁷ CULF 2007 3425; betg anc en vigur

³⁸ Fegl uffizial federal 2016 7683



Titel da classificaziun avant l'art. 17a

2a. secziun: Sistems da mesiraziun e da controlla

Art. 17a Sistems da mesiraziun intelligents installads tar il consument final

¹ In sistem da mesiraziun intelligent installà tar il consument final è ina installaziun che mesira l'energia electrica, che sustegna ina transmissiun bidirezziunala da datas e che mesira il current energetic effectiv e ses andament cronologic tar il consument final.

² Il Cussegl federal po far prescripziuns davart l'introducziun da sistems da mesiraziun intelligents installads tar il consument final. En spezial po el obligar ils gestiunaris da las raits d'installar fin ad in tshert termin sistems da mesiraziun intelligents tar tut ils consuments finals u tar tshertas gruppas da consuments finals.

³ Resguardond la legislaziun federala davart la metrologia po el fixar, tge pretensiuns tecnicas minimalas ch'ils sistems da mesiraziun intelligents installads tar il consument final ston ademplir e tge ulteriuras caracteristicas, equipments e funcziunalitads ch'els ston avair, en spezial en connex cun:

- a. la transmissiun da datas da mesiraziun;
- b. il sustegn da sistems tariffars;
- c. il sustegn d'ulteriurs servetschs e d'ulteriuras applicaziuns.

Art. 17b Sistems da controlla e da regulaziun installads tar ils consuments finals e tar ils producents

¹ Sistems da controlla e da regulaziun intelligents èn installaziuns che permettan d'influenzar a distanza il consum, la producziun u l'accumulaziun d'electricidad, en spezial per optimar l'agen consum u per garantir ina gestiun stabila da la rait.

² Il Cussegl federal po far prescripziuns davart l'utilisaziun da sistems da controlla e da regulaziun intelligents installads tar ils consuments finals e tar ils producents. El po fixar, sut tge cundiziuns che tals sistem dastgan vegnir utilisads, tge pretensiuns tecnicas minimalas ch'els ston ademplir e tge ulteriuras caracteristicas, equipments e funcziunalitads ch'els ston avair. Il Cussegl federal po decretar ulteriuras disposiziuns, en spezial davart:

- a. la transmissiun da datas da controlla e da regulaziun;
- b. il sustegn d'ulteriurs servetschs e d'ulteriuras applicaziuns;
- c. la controlla da la retratga e da la consegna da prestaziun.

³ Per utilizar sistems da controlla e da regulaziun intelligents dovri il consentiment dals consuments finals e dals producents, tar ils quals quests sistems vegnan installads. Il Cussegl federal po prevair excepziuns.



⁴ Il Cussegl federal po fixar ils custs che fan part dals custs da rait imputabels. El po declerar per imputabels er quels custs che resultan al gestunari da la rait tras l'utilizaziun da sistems da controlla e da regulaziun intelligents da terzas persunas.

Art. 17c Protecziun da datas

¹ Per l'elavuraziun da datas en connex cun sistems da mesiraziun, da controlla u da regulaziun intelligents vegn applitgada la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992³⁹ davart la protecziun da datas.

² Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas davart l'elavuraziun da datas. El po prevair disposiziuns spezialas, en spezial en connex cun mesiraziuns dal profil da chargia.

Integrar avant il titel da classificaziun dal 4. chapitel

Art. 20a Controlla da segirezza da persunas

¹ Persunas che han, tar la societad naziunala da raits d'electricitad, incumbensas, en il rom da las qualas ellas pon influenzer la segirezza da la rait da transmissiun e sia gestiun fidada ed efficazia, ston sa suttametter periodicamain ad ina controlla da segirezza da persunas.

² Il cuntegn da la controlla e la retschertga da datas sa drizzan tenor l'artitgel 20 da la Lescha federala dals 21 da mars 1997⁴⁰ davart mesiras per mantegnair la segirezza interna. Las datas dastgan vegnir elavuradas.

³ La dumonda da far la controlla vegn inoltrada da la societad naziunala da raits d'electricitad. Il resultat sto vegnir communitgà a tala ensemen cun ina curta motivaziun.

⁴ Il Cussegl federal designescha las persunas ch'èn suttamessas a la controlla e regla la procedura da controlla.

10. Lescha federala dals 19 da december 1958⁴¹ davart il traffic sin via

Art. 89b lit. m⁴²

Il SIAC [sistem d'infurmaziun per l'admissiun a la circulaziun] serva ad ademplier las suandantas incumbensas:

- m. execuziun da la reducziun da las emissiuns da CO₂ dals autos da persunas, dals autos da furniziun e dals camiuns a sella lev.

³⁹ CS **235.1**

⁴⁰ CS **120**

⁴¹ CS **741.01**

⁴² CULF **2012** 6291; betg anc en vigur



*Art. 89e lit. g*⁴³

Il suandants posts pon prender invista da las suandantas datas sin basa d'ina procedura d'invista:

- g. l'Uffizi federal d'energia: da las datas dals vehichels a motor per l'execuziun da la reducziun da las emissiuns da CO₂ dals autos da persunas, dals autos da furniziun e dals camiuns a sella levs;

11. Lescha dals 4 d'october 1963⁴⁴ davart ils implants da conducts da transport

Art. 41

1. Princip

Implants da conducts che n'èn betg suttaless a l'artitgel 1 alinea 2 e che n'èn betg exceptads da questa lescha tenor l'artitgel 1 alinea 4, èn – cun excepziun da las disposiziuns da quest chapitel – suttaless mo a las disposiziuns da questa lescha concernent l'obligaziun da transport (art. 13), concernent la responsabladad e l'assicuranza (chapitel III), concernent ils chastis e las mesiras administrativas (chapitel V) sco er a las prescripziuns da segirezza che ston vegnir decretadas dal Cussegl federal.

⁴³ CULF 2012 6291; betg anc en vigur

⁴⁴ CS 746.1

PP
Spediziun postala

Trametter enavos a la controlla
d'abitants da la vischnanca

Recumandaziun
a las votantas ed als votants

Il Cussegl federal ed il parlament
recumondan da votar ils
21 da matg 2017 sco suonda:

- Gea a la Lescha d'energia

Fin da redacziun:
15 da favrer 2017

Video da votaziun:
www.admin.ch/videos



Ulteriuras infurmaziuns sin:
www.admin.ch
www.parlament.ch
www.ch.ch

Edì da la Chanzlia federala